

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 114 (5834) 28 iyun 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır"

Prezident İlham Əliyev Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub

Birinci vitse-prezident
Mehriban Əliyeva Silahlı
Qüvvələr Günü münasibətlə
Azərbaycan
xalqını təbrik
edib
4

YAP-in icra Katibliyində
müşavirə keçirilib
4

Çingiz Əsgərov: "Bəzi qüvvələr
Azərbaycanın uğurlarına
qlıqanlıqla yanaşırlar"
4

Statistik Məlumatlar
Sisteminin təqdimatı olub
6

Milli Məclisin növbədənəkənar
sessiyasının plenar icası
keçirilib
7

"Onlarla azərbaycanlı uşaq
Ermənistən ordusu tərəfindən
qətlə yetirilib"
8

14
Dağıdıcı müxalifəti
təlasandıran nədir?

11
Bakı Avropa Gənclər
Olimpiya Festivalına
ev sahibliyi
etməyə hazırlır

13
Ermənistən hərc-mərcilik
və xoas burulğanında

“Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır”

Prezident İlham Əliyev Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Müdafiə naziri Zakir Həsənov burada aparılmış yenidənqurma və əsaslı təmir işləri barədə məlumat verdi.

Iyünün 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyində yenidənqurma və əsaslı təmir işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Müdafiə naziri Zakir Həsənov burada aparılmış yenidənqurma və əsaslı təmir işləri barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey 11 hektar ərazini əhatə edir. Burada tikinti, təmir və yenidənqurma işləri 2018-ci ilin fevral ayında başlanıb. Hərbi Liseyin ərazisində qərargah binası, kursant yataqxanası, tibb məntəqəsi, hamam-camaşırxana-qazanxana kompleksi inşa edilib, eləcə də mövcud binalar əsaslı təmir olunub və qurğular yerləşdirilib. Hərbi Liseydə sahəsi 1800 kvadratmetr olan üçmərtəbəli yeni qərargah binası inşa olunub. Ərazidə geniş yaşlılaşdırma işləri aparılıb, abadlıq tədbirləri görülüb. Binanın qarşısında Cəmşid Naxçıvanskinin büstü və ətrafında xatirə kompleksi yerləşir.

Liseyin ərazisində tibb məntəqəsi də inşa olunub. İkimərtəbəli 32 çarpayılıq tibb məntəqəsində funksional diaqnostika, həkim, oftalmoloji kabinetlər, laboratoriya, sar-

gi otağı, təxirəsalınmaz yardımın göstəriləməsi üçün otaq, xidməti otaqlar, palatalar və müasir yeməkxana yaradılıb. Buradakı şərait şəxsi heyətə yüksək səviyyədə ixtisaslı tibbi yardımın göstərilməsinə imkan verir.

Hərbi Liseyde yaradılan qapalı idman kompleksində kursantların idmanla məşğul olmaları üçün hərəkəflə imkanlar var. Kompleksdə trenajor, gimnastika zalları, mini futbol, basketbol və voleybol oyunlarının keçili-

rılması üçün meydanca yaradılıb.

Sonra dövlətimizin başçısı Hərbi Lisey-dəki Heydər Əliyev Muzeyi ilə tanış oldu. Hələ sovet dövründə gələcəkdə müstəqil Azərbaycanın milli zabit kadrlarının yetişdi-

rilməsi zəruretinə uzaqqorənliklə diqqətə alan ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1971-ci ildə Bakıda Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey yaradılıb.

Ardı Səh. 3

“Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır”

Prezident İlham Əliyev Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub

Əvvəli Səh 3

Ölkəmizə rəhbərliyinin bütün dövrlərində bu hərbi təhsil ocağına ən yüksək səviyyədə diqqət və qayğı göstərən ümummilli lider Heydər Əliyevin 1998-ci ve 2002-ci illərdə imzaladığı sərəncamlarla Hərbi Liseyin yaradılmasının 25 və 30 illik yubileyəyə dövlət səviyyəsində geniş qeyd edilib. Muzeyde ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Azərbaycanda nizami ordu quruculuğu, Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qüdrətinin artırılması, o cümlədən Hərbi Liseyin inkişafına göstərdikləri yüksək diqqət və qayğını eks etdirən fotos, sənədlər və nəşrlər nümayiş olunur.

Dövlətimizin başçısı Hərbi Liseydə təhsil alan kursantların yaşayış və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədile inşa olunan dördmərtəbəli yataqxana korpusu ilə də tanış oldu. Yeni tikilən binada konfrans zalı, ideoloji, məişət və digər otaqlar zəruri avadanlıqla təchiz edilib. Yataqxanada kursantların qalması, istirahəti və asude vaxtlarının səmərəli təşkili üçün hər cür şərait var. Liseyə üçmərtəbəli yataqxana korpusu da əsaslı təmir olunub.

Sonra Prezident İlham Əliyev Hərbi Liseyin klubunda yaradılan şəraitlə tanış olub. Liseyə aparılan yenidənqurma və təmir işləri çərçivəsində klubun binası da əsaslı təmir edilib. Klubun 350 yerlik bina-sında mədəni-maarif tədbirlərinin keçiril-

məsi üçün bütün şərait var. Burada, eyni zamanda, ölkəmizin və liseyin həyatında baş verən əlamətdar hadisələri qeyd etmək mümkündür.

Daha sonra dövlətimizin başçısı kursant yeməkhanasında yaradılan şəraitlə maraqlandı. İkimərtəbəli yeməkxana binası da əsaslı təmir olunub. Bütün avadanlıqla təchiz edilmiş binada eyni vaxtda 600 kursant nahar edə bilər. Burada yemək zalı, mətbəx və təsərrüfat otaqları, ərzaq və soyuducu anbarlar var. Dövlətimizin başçısının qayğısı sayəsində bu gün Azərbaycan Ordusunda xidmət edən hərbi qulluqçuların qidalanması məsələsinə də xüsusi diqqət yetirilir.

Hərbi Liseyin tədris korpusunda yaradılan şəraitlə tanış olan Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, dördmərtəbəli bina da əsaslı təmir edilib. Burada tədris prosesi Azərbaycan dili, ictimaiyyət, riyaziyyat, informatika, xarici dil və təbiet fənn bölmələri üzrə həyata keçirilir. Korpusda fənn kabinetlərində, kimya və fizika laboratoriyalarında kursantların bilik və hazırlıqlarının artırılması üçün hər cür şərait yaradılıb.

Yenidənqurma işləri zamanı liseyin tətənəli mərasimlər, sira təlimləri, düzülüşlər, şəxsi heyətin sira baxışı, döyüş və fiziki həzırlıq, elcə de digər tədbirlərin keçirilməsi üçün sahəsi üç min kvadratmetr olan sira meydani da salınıb və tribuna inşa edilib.

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diqqəti sayəsində son illərdə Azərbaycan Or-

dusu istər döyüş qabiliyyətinə, istər maddi-texniki bazasına, istərsə də müasir silah-sursat arsenalına görə dünyada lider yerlərdən birini tutur. Bu, göstərir ki, Azərbaycanda ordu quruculuğuna dair bütün mühüm tədbirlər ardıcıl surətdə, dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla uğurla reallaşdırılır. Dövlətimizin başçısının rehbərliyi ilə Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar bu gün milli ordumuzun dönyaının en qüdrətli orduları sırasına daxil olmasına imkan yaradıb. Görülen işlərin nəticəsidir ki, bu gün ordumuz dönyaının en güclü 50 ordusu sırasındadır.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev 26 iyun - Silahlı Qüvvələr Günü münasibətə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin kursantlarını və müəllimlərini təbrik edib:

- Silahlı Qüvvələr Günü münasibətələ Sizi təbrik edir, hər birinize uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, siz gözəl hərbçi kimi özünüzü göstərəsiniz.

Bilirsiniz ki, bu məktəbin təməlini ulu öndər Heydər Əliyev qoymuşdur. Onun təşəbbüsü ilə bu məktəb 1971-ci ildə yaradılmışdır. Ulu Önder həmişə bu məktəbin fealiyyətinə böyük diqqət göstərmişdir. Hələ o vaxt biliirdi ki, bize milli hərbçi kadrlar lazım olacaq və belə də oldu. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Bizim ordumuzun gücü, döyüş qabiliyyəti, peşəkarlığı artır. Bu gün ordu-

muz ən yüksək səviyyədədir.

Uludağın misilsiz xidmətləri Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayır. Biz onun işini davam etdiririk. Ordu quruculuğu prosesi uğurla, sürətlə gedir. Müasir səviyyədə işlər görülür, hərbi texnika alınır, döyüş qabiliyyəti artır. Bir sözə, bu gün Azərbaycan Ordusu öz gücünü göstərir və göstərməlidir.

Biz mühərbi şəraitində yaşıyorıq. Mühərbi hələ bitməyib və biz hər an hazır olmalıyıq ki, doğma torpaqlarımızı işgalçılardan azad edək. Əminəm ki, bu gün gələcək və Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək.

Bizim imkanlarımız artır, maddi vəziyyətimiz yaxşılaşır, orduya lazım olan texnika, silah-sursat alınır, getirilir. Bir sözə, biz bütün bu işləri ona görə edirik ki, daha güclü orduya malik olaq və öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edək.

Azərbaycan bu gün bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir. Əminəm ki, bu inkişaf dayanıqlı olacaq.

Sizə - burada oxuyan kursantlara və çalışan müəllimlərə yeni uğurlar, cansağlığı arzulayıram. Vətənin qorunması işində siz həmişə feal olmalıdırınız və öz gücünüzü göstərmelisiniz.

Sizi bir daha təbrik edirəm. Bütün Azərbaycan xalqını Silahlı Qüvvələr Günü münasibətə təbrik edir və sizə yeni uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. AZERTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəsmi "Instagram" səhifəsində edilən paylaşımında deyilir:

Əziz həmşətənlər!

Əziz hərbi qulluqçular və veteranlar!

Bu gün biz Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü qeyd edirik. Bu, hərbi rəşadət, şərəf və igidlik bayramıdır. Bu gün biz həyatını riskə məruz qoyaraq Vətənimizi müdafiə edənlərin qəhrəmanlığına ehtiramımızı bildiririk.

Silahlı Qüvvələr Günü əsl ümumxalq bayramıdır. Ordu bizim dövlətçiliyimizin, təhlükəsizliyin ve sabitliyin dayağıdır. Dövletin herbi qüdrəti bir çox amillərlə şərtlənir. Lakin bizim ordumuzun əsas gücü Azərbaycanın əsgər və zabitlerinin döyüş ruhu və Vətəne hədsiz sevgisidir. Əziz herbicərlərimiz! Biz sizin mərdliyiniz, şücaətiniz və ən yüksək peşəkarlığınızla fəxr edirik. Bu əlamətdar bayram münasibətilə siz ürəkden təbrik edirəm".

Dövlət idarəciliğ Akademiyasında “Azərbaycanın davamlı inklüziv inkişafında könüllülər fəaliyyətinin rolü” istiqaməti üzrə ixtisasartırma kursuna başlanılıb

Iyunun 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət idarəciliğ Akademiyasında “Azərbaycanın davamlı inklüziv inkişafında könüllülər fəaliyyətinin rolü” istiqaməti üzrə ixtisasartırma kursuna başlanılıb.

AZERTAC xəbər verir ki, ikigünlük kursda Azərbaycanın 25 şəhər və rayonundan dinleyicilər iştirak edirlər.

Kursun ilk meruzaçısı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənov ölkəmizdə könüllülük hərəkatının mahiyyətindən, tarixindən, onun cəmiyyətdə xüsusiyyətlərindən danışır, eləcə də könüllülük və Azərbaycanın gənclər siyasəti haqqında dövlətçiliklərə ətraflı məlumat verib. Vurğulayıb ki, Azərbaycanda könüllülük hərəkatının tarixi hələ Xürəmiler dövründən başlayıb. Babək Azərbaycanı yadelli işgalçılardan qorumaq üçün xalqa müraciət etməsi müasir dövrümüzdə könüllülük hərəkatının nadir nümunəsidir. O zaman xalqa müraciət edildikdən 1-2 saat sonra Prezident Administrasiyasının qarşısına 100 minlərlə insan topluştus. Könüllülük Azərbaycan xalqının xüsusiyyətindən, qəlibindən irəli gelir. Professor Əli Həsənov, həmçinin Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi humanitar təşəbbüs'lərə de toxunub və bu layihələrin təkcə Azərbaycanda deyil, xarici ölkələrdə də reallaşdırıldığını bildirib.

Sonra Prezident yanında Dövlət idarəciliğ Akademiyasının rektoru, akademik Urxan Ələkbərov dinleyicilər qarşısında “Dövlət idarəciliyində yeni texnologiyalar: Azərbaycan Respublikasının innovativ təcrübəsi beynəlxalq təşkilatların sənədlərində” adlı məruzə ilə çıxış edib, könüllülük hərəkatının Azərbaycanda rolundan danışır. Qeyd olunub ki, könüllülük öz iradəsi və sərbəst seçimi əsasında heç bir maddi xeyrə əsaslanmayan və cəmiyyətin rifahının daha da yaxşılaşdırılmasını qarşıya məqsəd qoyan sosial əfaлиyyət istiqaməti hesab olunur.

Daha sonra Heydər Əliyev Mərkəzinin Heydər Əliyev ırsinin tədqiqi və elmi araşdırma-lar departamentinin direktoru Məhəbbət Mehdiyevanın “Heydər Əliyev və Azərbaycan dövlətçiliyi”, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin baş məsələhətçi İrfan Davudovun “Azərbaycanda gənclər siyasətinin əsas istiqamətləri” mövzularında məruzələri diniñənilib. Kurs iyunun 28-də başa çatacaq.

YAP-ın icra Katibliyində müşavirə keçirilib

Iyunun 27-də Yeni Azərbaycan Partiyasının icra Katibliyində partiyanın Yasamal və Nəsimi rayon təşkilatlarının ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Müşavirədə çıkış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini - icra katibi Əli Əhmədov Azərbaycanın dinamik inkişafının uğurla davam etdiriyini bildirib. Onun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin siyaseti nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatının dəfələrlə artması, əhalinin rıfah halının xeyli yaxşılaşması bu inkişafın əsas göstəriciləridir.

Azərbaycanın inkişafını, daha da güclənməsini gözü görməyen qüvvələr olduğunu da deyən Əli Əhmədov həmin dairələrin ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyaları apardığını bildirib. O qeyd edib ki, hər bir vətəndaş, o cümlədən partiyamızın üzvləri bu kampaniyalarla qarşı tutarlı cavablar verməli, həmin dairələrin əsl niyyətlərini ifşa etməlidirlər.

YAP Sədrinin müavini - icra katibi Əli Əhmədov, həmçinin partiya həyatı ilə bağlı müşavirə iştirakçılarına müvafiq tövsiyə və tapşırıqlarını verib.

Çingiz Əsgərov: “Bəzi qüvvələr Azərbaycanın uğurlarına qısqanlıqla yanaşırlar”

AŞPA-nın yay sessiyası çərçivəsində təşkil olunmuş “Yeni çağırışlar və Azərbaycanda davam edən islahatlar” adlı tədbirin əsas məqsədi Avropa Şurasında Azərbaycanda həyata keçirilən mühüm islahatlar haqqında məlumat vermək idi. Ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə iqtisadi, sosial, humanitar, hüquqi sahələrdə, eləcə də dövlət idarəciliyinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərində kompleks islahatlar həyata keçirilir. Bu islahatlar haqqında məlumatı Avropa Şurasında çatdırmaq vəzifemizdir. Avropa Şurası Nazirlər Komitəsi Azərbaycana bağlı məsələləri nəzərdən keçirir, ancaq islahatlardan danışılır. Uğurlarımızla bağlı məlumatları belə tədbirlər vasitəsilə çatdırılmalıdır.

Bu fikirləri AŞPA-nın yay sessiyası çərçivəsində təşkil olunmuş “Yeni çağırışlar və Azərbaycanda davam edən islahatlar” adlı tədbirdə iştirak etmiş İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi yanında Azərbaycan Respublikasının səlahiyyəti nümayəndəsi Çingiz Əsgərov AZERTAC-a müsahibəsində söyləyib.

Çingiz Əsgərov bildirib ki, tədbirdə AŞPA-nın üzvləri, katibliyin nümayəndələri, eləcə də Avropa Məhkəməsinin nümayəndələri iştirak ediblər. Belə tədbirlərdə Azərbaycandakı uğurlar haqqında eşidənən ölkəmizlə bağlı fikirlər dəyişir. Onlar görməlidirlər ki, Azərbaycan həqiqətən Avropa ailəsinin tamhüquqlu üzvüdür. Ölkəmizdəki uğurları görüb danışmaq istəməyənlər də var. Onlar Azərbaycana təzyiq göstərmək üçün onun uğurlarına göz yumurlar.

“Bildiğiniz kimi, bu günlərdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Bakıda BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu keçirildi. Forumda mən de iştirak edirdim. Qonaqlardan biri mənə suallı müraciət etdi və soruşdu ki, dövlət və əhali arasında əlçatanlığı necə yaratmışınız və əhalinin rəğbetini qazanmışınız?”. Mən cavab verdim ki, bunun əsasında ölkə Prezidentinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar dayanır. Bizdə dövlət qulluğu sahəsində böyük islahatlar həyata keçirilib. Bu gün dövlət qulluğunda gənc, enerjili insanlar çalışırlar və onların da əsas vəzifəsi əhaliyə xidmət etməkdir. Ancaq təessüt ki, hələ də beynəlxalq təşkilatlarda bəziləri Azərbaycanın uğurlarına qısqanlıqla yanaşırlar. Uğurlarımız bəzilərində paxılıq, qısqanlıq hissi yaradır”, - deyə Ç. Əsgərov vurğulayıb.

Ölkəmizdə inklüziv, səmərəli və insanyönümlü İKT əsaslı dövlət xidməti sistemi yaradılıb

Mehriban Əliyeva: "ASAN"-in uğur hekayəsinin davamı olaraq, ABAD adı altında digər sosialyönümlü xidmət fəaliyyətə başlayıb"

Azərbaycan dünya miqyasında beynəlxalq dialoq və əməkdaşlıq məkanı kimi tanınır. Siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə qazanılan nailiyetlər tolerantlıq nümunəsi olan və pozitiv imicə malik Azərbaycanı beynəlxalq ictimaiyyətə daha yaxşı tanıtmaqla bərabər, dünyanın diqqətini respublikamıza yönəldə bilib. Bununla yanaşı, Azərbaycanın sivilizasiyalararası dialoqua, multikultural dəyərlərin qorunmasına verdiyi töhfələr də, xüsusiilə, diqqətəlayiqdir.

Bələ bir məkana çevrilen Azərbaycanda həm də dövlət idarəciliyi, dövlət xidmətlərinin göstərilməsinin qabaqcıl modelləri, innovasiyalar və bu sahədə aktual məsələlər üzrə müzakirələr aparılır. Bakıda Birleşmiş Millətlər Təşkilatı və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumunun keçirilməsi deşadüfi deyil. Bələ ki, Azərbaycan innovativ idarəetmə vasitəsilə inklüziv, səmərəli və insanyönümlü İKT əsaslı dövlət xidməti sistemi yaradıb. Beləliklə, sosial xidmətlərin göstərilməsində dövlət qulluqçuları ilə vətəndaşlar arasında məsafəni qısalıb və dövlət qulluqçuları ilə vətəndaşlar arasında ünsiyyəti şəffaflaşdırıb. Dövlət bu misilsiz nəticəni xidmətlərin göstərilməsini müasirləşdirməye bütün hökumət qurumlarının birgə yanaşması, "ASAN" mərkəzlərin yaradılması və yenilikçi e-hökumət xidmətlərinin tətbiq edilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və bu xidmətlərlə vətəndaşların məmənluğunu artırılması ilə əldə edib. Paytaxtimizda keçirilən bu forum dünyadan müxtəlif yerlərindən gəlmiş, qərar qəbul edən yüksək rütbəli şəxslər üçün təcrübələrini bölüşmək, çağırışları müzakirə etmək və BMT-nin 2030-cu il gündəliyinin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaq üçün faydalı platformadır. Bele forumlar dövlət xidmətləri sahəsində en yaxşı təcrübələri bölüşmək və en uğurlu konseptlərdən istifadə edərək vətəndaşlara faydalı və səmərəli xidmətlər göstərmək baxımından çox əhəmiyyətlidir.

"ASAN XİDMƏT" DÖVLƏT İLƏ VƏTƏNDƏŞ ARASINDA MÜNASİBƏTLƏRDƏ MƏRKƏZİ YERİ TUTDU

Bu gün Azərbaycan uğurlu "ASAN xidmət" modeli sayesində vətəndaşlara yüksək səviyyədə xidmət göstərir. "ASAN xidmət" Azərbaycan Prezidentinin təşbbüsü ilə 2012-ci ildə dövlət idarəciliyi sahəsində aparılan islahatların tərkib hissəsi kimi yaradılıb. O, qabaqcıl idarəetmə prinsiplərinə əsaslanır və ölkəmizdə dövlət xidməti sahəsində fundamental dəyişikliyə səbəb olub. "ASAN xidmət" mərkəzləri səmərəlilik, əlçatanlıq, şəffaflıq, rahatlıq və innovasiya prinsiplərinə əsaslanan en yüksək xidmət səviyyəsini təmin edir. Forumun ölkəmizdə keçirilməsinə zəmin yaranan en önəmli amillər də, məhz ölkəmizdə dövlət xidmətləri sahəsində qazanılmış nailiyətlər, "ASAN xidmət" in uğurlu fealiyyəti və 2015-ci ildə BMT-nin Dövlət Xidmətləri Mükafatına layiq görülməsidir. Forumun açılışında çıxış edən Azərbaycanın Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva "Biz bunu Azərbaycanın dövlət xidmətləri sahəsində əldə etdiyi nailiyətlə-

rin dəyərləndirilmesi hesab edirik", deyərək, səmərəli dövlət qulluğu sistemi sahəsində Azərbaycanın uğurlarını diqqətə cəkib. Əsas hədəf və məqsəd yeni xidmətlərin insanlara yönəlməsi və vətəndaşların keçmişdə üzləşdikləri çətinliklərin aradan qaldırılmasından, dövlət xidmətlərini insanlar üçün əlçatan, rahat, asan və səmərəli etməkdən ibarətdir. "Vahid pəncərə" prinsipi əsasında dövlət xidmətlərinin göstərilməsi ideyasının bu cür ərzəyə gəldiyini qeyd edən Mehriban Əliyeva bildirib ki, "ASAN xidmət" Azərbaycan Pre-

zidentinin təşbbüsü ilə genişmiqyaslı dövlət idarəciliyi islahatlarının bir hissəsi kimi, 2012-ci ildə təsis edildi. Bakıda kiçik pilot layihə ilə fealiyyətə başlayan "ASAN xidmət" əhali arasında o qədər populyarlaşdı ki, bu uğurun davamı olaraq, göstərilən xidmətlərin sayı və növü çoxaldıldı. "ASAN xidmət" Azərbaycanın rayonlarında da açılmağa başlandı. Nisbetən az müddət ərzində, "ASAN xidmət" in insanların tələbatlarını həll etməkdə dövlət xidmətləri sahəsində yenİ mədəniyyəti təqdim edən milli brendə əvərildiyini deyən Birinci vitse-prezident hazırda 10 "ASAN xidmət" in rayonlarda, 5 "ASAN xidmət" in ise Bakıda fealiyyət göstərdiyini bildirdi. Planda bu ilin sonuna qədər əlavə 5 "ASAN xidmət" in rayonlarda, ikisinin ise Bakıda açıqlaşmış olduğunu diqqətə cətdir. Mehriban Əliyeva 2013-cü ildən etibarən ASAN mərkəzlərindən ölkə üzrə 30 milyondan artıq ərizəyə baxıldığını diqqətə cətdir. Bu gün həmin mərkəzlərdə 320 dövlət və özəl xidmət göstərilir. 12 müxtəlif dövlət qurumu və bir qrup özəl şirkətlər bir bina daxilində "ASAN xidmət" də təmsil olunurlar. Çox qısa müddət ərzində, "ASAN xidmət" dövlət ilə vətəndaş arasında münasibətlərdə mərkəzi yeri tutdu.

BU GÜNƏDƏK "ASAN"-LA MÜXTƏLİF ÖLKƏLƏR VƏ BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLAR ARASINDA 10 ANLAŞMA MEMORANDUMU İMZALANIB

Şəffaflıq və məsuliyyətlilik bütün "ASAN" mərkəzlərində tam təmin olunub. BMT-nin Dövlət Xidmətləri Mükafatına layiq görülmüş "ASAN xidmət" in təcrübəsi bir neçə ölkədə tətbiq olunur. Mehriban Əliyeva çıxışında vurğulayıb ki, bu ilin əvvəlində, birinci bənərə mərkəz Kabilde açılıb, Əfqanistandan

olan 100-dən çox ekspertə "ASAN" tərəfindən təlim keçirilib. Birinci vitse-prezident yaxşı təcrübərimizi başqa ölkələrlə paylaşmayıq davam etdirməyə hazır olduğumu zu bildirib və bu günədək "ASAN"-la müxtəlif ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar arasında 10 anlaşma memorandumunun imzalandığını vurğulayıb. Bir neçə ölkə və beynəlxalq təşkilatla, o cümlədən Fransa, İtaliya, Koreya Respublikası, Monteneqro, Mərakeş, Uqanda, İndoneziya, İSESCO və Afrikanın Birleşmiş Şəhərlər və yerli hökumətlər təşkilatı ilə anlaşma memorandumları imzalanıb. Əfqanistanda bu ilin sonunadək üç yeni "ASAN xidmət" Mərkəzinin və qarşidakı illərdə altı regional ofisin də açılması nəzərdə tutulur. Bu mərkəzlərin fealiyyəti nəticəsində, vətəndaşlara dövlət xidmətlərinin daha şəffaf və səmərəli şəkildə göstərilməsi təmin olunacaq.

Bildiyimiz kimi, forum 2003-cü ildən etibarən 23 iyun - BMT-nin Dövlət Xidmətləri Günü ərəfəsində her il təşkil olunur. Həmçinin, forum çərçivəsində dövlət xidmətləri sahəsində dünya üzrə en qabaqcıl və innovativ modellər mükafatlandırılır.

BMT Baş katibinin iqtisadi və sosial məsələlər üzrə müavini ölkəmizdə rəqəmsal idarəetmənin tətbiqi ilə dövlət xidmətlərinin inkişafı sahəsində BMT-nin xüsusi mükafatını Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya təqdim edib.

ƏN QABAQCIL TƏCRÜBƏLƏRİN VƏ EKSPERTİZALARIN DAVAMLI MÜBADİLƏSİ ÜÇÜN İNSTİTUSİONAL PLATFORMA TƏSIS OLUNACAQ

Mehriban xanım Əliyeva, onu diqqətə cətdirib ki, biz bununla kifayətlənmirik və

dövlət xidmətlərinin keyfiyyətini tekmilləşdirmək də davam edirik. İnsanlara proaktiv elektron xidmətlərin göstərilməsi üçün "Asan my-gov" portalının yaradıldığı, bununla da, vətəndaşların, həmçinin, onlayn xidmətdən yararlandığını diqqətə cətdirib. Onun sözlərinə görə, 2016-ci ildə ölkəmizdə "ASAN"-in uğur hekayəsinin davamı olaraq, ABAD adı altında digər sosialyönümlü xidmətlər fealiyyətə başlayıb. ABAD Azərbaycanın regionlarında kiçik aile təsərrüfatı bizneslərinə yardım etmək və kiçik sahibkarlığı inkişaf etdirmək məqsədini daşıyan publik hüquqi şəxsdir. Mehriban Əliyeva bu layihənin reallaşmasında məqsədin ölkənin sosial və iqtisadi inkişafına vətəndaşların daha fəal və yaradıcı şəkildə cəlb edilməsi olduğunu, 400-ə yaxın üzvü olan ABAD-in regionlarda işsizlik məsələsinin həlli üçün mühüm bir vasitəyə çevrildiyini bildirib.

"Azərbaycan bilavasita bu forumun neticəsi olaraq, Dövlət Xidmətlərinin Təchizi üzrə Müəssisələrin "ASAN Assosiasiyyası"nın yaradılması teşəbbüsünü irəli sürmüdü" deyən Mehriban Əliyeva bu yeni assosiasiyanın dövlət xidmətlərinin səmərəli təchizi üçün ekspertlər arasında dialoqu təşviq etmə məqsədi daşıyan əhəmiyyətli beynəlxalq bir alətə çevriləcəyini qeyd edib: "Bu, sözügedən sahədə bütün mövcud yaxşı təcrübələrden istifadə etmək istəyində olanlara yardım edə bilər".

BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu çərçivəsində dövlət xidmətlərinin göstərilməsi üzrə "ASAN Beynəlxalq Assosiasiyyası"nın yaradılmasına dair Niyyət Bəyannamesi də imzalanıb. "ASAN Beynəlxalq Assosiasiyyası"nın yaradılmasının teşəbbüskarı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmet və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyidir. Sənədi Azərbaycan, Türkiye, Mərakeş, Monteneqro, İndoneziya, Əfqanistan, Uqanda və Birleşmiş Ərəb Əmərliklərinin nümayəndələri imzalayıblar.

"ASAN Beynəlxalq Assosiasiyyası"nın yaradılması ile tərefdəşlər arasında dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsi üzrə nadir eməkdaşlığın qurulması, müvafiq sahədə səmərəli idarəetmə üzrə müasir çağırışları və vacib problemləri müzakirə etmək üçün ekspertlərin və mütxəssislerin institutional şəbəkələşməsinin yaradılması nəzərdə tutulur. Assosiasiyanın yaradılmasına dair Niyyət Bəyannamesi çərçivəsində, həmçinin, müvafiq sahə üzrə en qabaqcıl təcrübələrin və ekspertizaların davamlı mübadiləsi üçün institutional platforma təsis olunacaq, dövlət xidmətlərinin göstərilməsində innovasiyaların tətbiqinin təşviqi həyata keçirilecek.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

*Iyunun 27-də Naxçıvan
Muxtar Respublikası
Dövlət Statistika Komitə-
sində Statistik Məlumatlar
Sisteminin təqdimatı olub.*

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Meclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov Statistik Məlumatlar Sistemini işə salıb.

Məlumat verilib ki, Statistik Məlumatlar Sisteminin qurulması üçün yeni server alınıb, müasir program təminatı yaradılıb. Son 10 ilin statistik məlumatları serverə işlənilib. Təhlükəsizlik paneli ilə təmin edilmiş sistem qurularken lisensiyalı programlardan istifadə olunub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov Statistik Məlumatlar Sisteminin istifadəyə verilməsini əlamətdar hadisə kimi dəyərləndirib, bu münasibətlə kollektivi tebrik edərək deyib: Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin strukturuna 8 şəhər və rayon idarəsi daxildir. Muxtar respublika üzrə 174 inzibati ərazi dairəsi üzrə statistika işçisi şəti yaradılmış, kənd mərkəzlərində statistika işçiləri üçün otaq ayrılmışdır. Komitenin əsas fəaliyyət istiqaməti əhali və kənd təsərrüfatı üzrə siyahıyaalmanı həyata keçirmək, 18 istiqamət üzrə 259 adda statistik hesabatları ümumişdirmək və təhlilini aparmaqdan ibarətdir.

Qeyd olunub ki, statistikanın vacibliyi nəzərə alınaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinin 2018-ci il 2 mart tarixli Sərəncamına əsasən “2018-2025-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı” qəbul olunub. Dövlət Proqramına uyğun olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitesində Statistik Məlumatlar Sistemi yaradılıb. Müasir program təminatına malik sistemdə hazırda 58 min 620 hüquqi və fiziki şəxsin 87 min 834 rəsmi hesabatı vardır. Yeni sistemin qurulmasında əsas məqsəd muxtar respublikada statistika haqqında dolğun məlumatları əldə etməkdən ibarətdir. Çünkü dəqiq statistik məlumatlar muxtar respublikanın inkişafı ilə bağlı düzgün qərarların qəbul olunmasına imkan verir. Eyni zamanda, düzgün statistik məlumatlar muxtar respublikanın inkişaf göstəricilərini, əhali artımını və buna uyğun olaraq ehtiyatların yaradılmasını təhlil etməyə sərait varadır.

Ali Məclisin Sədri deyib: Müəsir inzibati binaların tikilərək istifadəyə verilməsi, ərazi nümayəndəliklərində statistika şatlarının təsis olunması, şəhər və rayon idarələrinin yaradılması muxtar respublika-nın statistika orqanlarının fəaliyyətində əsaslı dörişə səbəb olmuşdur. Artıq Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyəti üçün hərəkəfli şərait var. Statistik Məlumatlar Sistemini təqdimati isə kollektivin işini xeyli asanlaşdıracaqdır. Ona görə də statistika işçiləri yaradılan şəraitdən səmərəli istifadə etməli, məlumatlar onlayn qəbul edilməli və işlənilməli, düzgün və təhlilli statistik hesabatlar hazırlanmalıdır. Vaxtilə statistika işçiləri təsərrüfatbaşı kitablar vasitəsilə məlumatları əldə edirdilərsə, bundan sonra bütün hesabatlar onlayn formada qəbul olunacaq və ümumiləşdiriləcəkdir.

DSX-nin hərbi hissələrində kinoloji yarışlar başa çatıb

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Xidməti Heyvanlar Təlimatçılarının Hazırlığı Mərkəzində DSX-nin hərbi hissələri arasında xidməti it təlimatçıları və bələdçilərinin kinoloji yarışları keçirilib. SİA-ya DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, yeddi gün davam edən yarışlara Xidmətin Xidməti Heyvanlar Təlimatçılarının Hazırlığı Mərkəzinin, Sərhəd Qoşunlarının hərbi hissələrinin, Sərhəd Nəzarətinin sərhəd nəzarəti məntəqələrinin kinoloq-mütəxəssisləri cəlb olunub.

Kinoloji yarışalar üç müxtəlif istiqamətdə - narkotik vasitələrin, partlayıcı maddələrin axtarışı və iz axtarışları üzrə keçirilib. Yarışların keçirilməsində məqsəd xidməti it təlimatçıları və bələdçilərinin peşəkar hazırlığını inkişaf etdirmək, dövlət sərhədinin mühafizəsində xidməti itlərlə sərhəd pozucularının axtarışı və yaxalanması, sərhəd nəzarəti məntəqələrində narkotik vasitələrin, partlayıcı maddələrin axtarışı, döyük bölgələrində mina axtarışı imkanlarının genişləndirilməsi, həmçinin en yaxşı praktiki vərdişlərə malik kinoloq-mütəxəssislərin və yüksək is qabiliyyəti olan xidməti itlərin müəvvənlesdirilməsi olub.

Yarışlarda xüsusi telim keçmiş xidməti itlərə nəqliyyat vasitələrində, əl çantalarında, otaqlarda narkotik vasitələrin axtarışı, sərhəd pozucusunun izlərlə təqib olunaraq yaxalanması, həmçinin erazidə basdırılmış mina və digər partlayıcı maddələrin axtarışı və tapılması üzrə tapşırıqlar yerinə yetirilib.

Azerbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 100 illiyinə həsr edilmiş tədbirlər çərçivəsində keçirilən kinoloji yarışların qaliblərinə kubok, diplom, "Xidmetdə fərqlənmış sərhədçi" döş nişanı və pul mükafatları təqdim olunub. Yarışın yekununa həsr olunmuş tədbirin rəsmi hissəsi başa çatıldıqdan sonra sərhədçi kinoloq-mütəxəssislər tərəfindən xidməti ilərlə nümunəvi çıxıslar verinə yetirilib.

Dünən Milli Məclisin növbədənəkənar sessiyasının növbəti plenar iclası keçirilib. Parlamentin Sədri Oqtay Əsədov iclası açaraq gündəliyi təqdim edib. Bildirilib ki, gündəliyə 49 məsələ daxilidir.

Əvvəlcə iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmərdzadə "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsinin icrası haqqında" qanun layihəsini üçüncü oxunuşda təqdim edib. Bildirilib ki, məsələyə komitənin iclasında və Milli Məclisin plenar sessiyasında əvvəlki iki oxunuşda baxıldıqdan sonra əlavə heç bir təklif daxil olmayıb. Sənəd səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra “Azerbaycan Respublikası 2019-cu il dövlət bütçəsi haqqında” Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə edilib. Ziyad Səməzdədə bildirib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən Milli Məclisə təqdim olunan 2019-cu il üçün dövlət bütçəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) bütçəsi və İşsizlikdən Sığorta Fondu bütçəsi haqqında qanunlara dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələrində dövlət bütçəsinin bəzi xərclərinin optimallaşdırılması, DSMF-nin və İşsizlikdən Sığorta Fondu gəlir və xərclərinin, həmçinin icmal bütçəsi xərclərinin yuxarı həddinin artırılması nəzərdə tutulur. Əlavə xərclərin maliyyə təminatının mənbəyi kimi vergi, gömrük və sosial sığorta haqlarının formalasdırılması və yığılmrasında inzibatçılığın gücləndirilməsi və şəffaflığın artırılması amillərini qeyd edən komitə sədri deyib ki, sentyabr ayında nezərdə tutulan elavə artımlar hesabına dövlət sosial sığorta haqları üzrə 350 milyon manat vəsaitin daxil olacaqı proqnozlaşdırılır.

Qeyd olunub ki, indiki halda DSMF-yə əlavə gəlir daxil olduğu üçün mövcud maliyyə resurslarının daha səmərəli istifadəni təmin etmək məqsədilə dövlət bütçəsin-dən Fonda ayrılan vəsaitin həcmi 150 milyon manat azaldılmalıdır. Eyni zamanda, İşsizlikdən Sığorta Fonduunun 2018-ci il bütçəsinin icrası nəticəsində yaranmış qalıq vəsaitindən 15 milyon manat və-saitin cari ildə Fond tərəfindən is-tifadə olunması nəzərdə tutulur. İc-mal bütçənin xərclərinin yuxarı həddinin 215 milyon manat artırı-laraq 27,4 milyard manata çatdırıl-ması, DSMF-nin bu illik bütçə gə-lirlərinin 350 milyon manat, xərclə-rinin isə 200 milyon manat artırıl-ması, dövlət bütçəsindən Fonda ayrılan transfertin məbləğinin 150 milyon manat azaldılması, İşsizlik-dən Sığorta Fonduun bütçəsinin gəlir və xərclərinin bərabər olaraq 15 milyon manat artırılması təmin olunacaq. Qanun layihəsi səsə qo-vularaq qəbul edilib.

Yularaq qəbul edilib.
Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli "Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini birinci oxunuşda təqdim edib. Bildirib ki, nəzərdə tutulan dəyişikliklər Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müd-

Milli Məclisin növbədənkənar sessiyasının plenar iclası keçirilib

fie Fonduna dövlət bütçəsindən ayrılan transfertin 150 milyon manat azaldılaraq, həmin vəsaitin xüsusi müdafiə təyinatlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldilməsi; DSMF-nin xərclərinin 200 milyon manat, İşsizlikdən Sığorta Fonduun xərclərinin isə 15 milyon manat artması səbəbindən icmal bütçə xərclərinin yuxarı həddinin cəmi 215 milyon manat artırılması; sosial paket çərçivəsində DSMF-nin gelirlerinin 350 milyon manat, xərclərinin isə 200 milyon manat artırılması nəticəsində qanunda müvafiq düzəlişlər edilərək, gəlirlərin xərclərdən artıq olan hissəsi (150 milyon manat) həcmində dövlət bütçəsindən transfertin azaldırılması məqsədlərini daşıyır.

Sonra "Məhkəmələr və hakimlər haqqında", "Dövlət satınalmaları haqqında" qanunlarda və Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri birinci oxunuşda müzakirə olunaraq təsdiq edilmişdir.

Müzakirəyə təqdim olunan “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi haqqında sənədin təqdimatında bildirilib ki, qanun layihəsi əmək pensiyalarının minimum məbləğinin 2019-cu il 1 oktyabr tarixdən artırılaraq 160 manatdan 200 manata çatdırılması məqsədi daşıyır. “İşsizlərdən Sığorta Fonduunun 2019-cu il büdcəsi haqqında” Qanunda dəyişiklik edilmesi barədə qanun layihəsi isə özünüməşgulluq tədbirlərinin teşkilinin maliyyələşməsi üzrə xərclərin artırılması məqsədi daşıyır. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqla səsə qovularaq qəbul edilib.

Sonra "Beynəlxalq Hərbi Tibb Komitəsinin Nizamnamesi"ne qoşulmaq haqqında", "Xəzər dənizi-nin dəniz ətraf mühitinin müdafi-zəsi haqqında" Çərçivə Konvensi-yasına Transsərhəd kontekstdə et-raf mühitə təsirin qiymətləndiril-məsi barədə Protokolun təsdiq edilməsi haqqında", "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ile Koreya Respublikası Hökuməti arasında qrant yardımına dair" Çərçivə Sa-zışının təsdiq edilməsi haqqında" qanun layihələri də səsvermə yolu ilə qəbul edilib.

İclasda "Azerbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında", "Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Baytarlıq haqqında", "Ekoloji təmiz kənd təsər-

rüfatı haqqında” ve “Lisenziyaların ve icazələr haqqında”, “Sığorta fealiyyəti haqqında”, “Dövlət rüsumu haqqında”, “Təhsil haqqında”, “Azərbaycan Respublikasının 1996-ci il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi”ndə, “Bütçə sistemi haqqında”, “Belədiyyələrin fealiyyətinə inzibati nəzarət haqqında”, “Banklar haqqında”, “Mühasibat uçtu haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında”, “Kredit ittifaqları haqqında”, “Əthalinin sağlamlığının qorunması haqqında” qanunlarda, Vergi, İnzibati Xətalar, Miqrasiya və Cinayət məcəllələrinde dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələri üçüncü oxunuşda müzakirə olunaraq qəbul edilib.

Hüquq siyaseti ve dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini ikinci oxunuşda şərh edib. Bildirilib ki, dəyişiklik maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına haqların ödənilməməsinə görə inzibati cərime növündə inzibati tənbeх tədbirinin tətbiq edilməsi məqsədilə təklif edilir. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına maliyyə bazarlarında nəzareti edilən subyektlər tərəfindən ödənilən haqların məbləği və ödənilmə qaydası həmin Palatanın 2017-ci il 5 aprel tarixli 1 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş Qaydalar ilə müəyyən olunur. Qanun layihəsi səsə qoyularaq təsdiqlənib.

Aqrar siyaset komitesinin sədri “Aqrar siyorta haqqında” qanun la- yihəsini üçüncü oxunuşda təqdim etdikdən sonra sənəd səsvermə yolu ile qəbul edilib.

Sonra Əli Hüseyinli “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Qanunda, Mülki Prosesual, Cinayət-Prosesual, İnzibati Prosesual məcəllələrdə dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələrini ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim edib. Bildirilib ki, layihələr Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərefindən imzalanmış “Məhkəmə-hüquq sisteminde İslahatların dərinləşdirilmesi” haqqında 2019-cu il 3 aprel tarixli Fermanın icrası ilə əlaqədar hazırlanıb. Belə ki, həmin Fərmanda sahibkarların məhkəməyə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması və sahibkarlıqla bağlı mübahisələrə müvafiq sahə-

də daha dərin hüquqi bilik və təc-rübəsi olan hakimlər tərəfindən baxılmasını təmin etmək məqsədi-lə vergi və gömrük ödənişləri, məcburi dövlət sosial siyorta haq-larının ödənilməsi ilə bağlı yara-nan mübahisələrə, habelə sahib-karlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar digər məsələlərə dair işlər üzrə ixtisas-laşmış məhkəmənin yaradılması barədə normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması nəzərdə tutulur. Sənədlər ayrı-ayrılıqlıda sə-sə qoyularaq təsdiq edilib.

Cinayət-Prosesual, Cinayət ve Mülki məcəllələrdə dəyişiklik edilməsi haqqında və "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini ikinci oxunuşda təqdim edən Əli Hüseynli bildirib ki, bu 4 məsələ Milli Məclisə eyni zərfdə daxil olub. Bu dəyişikliklər ölkəmizdə cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi istiqamətində Cinayət Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərə uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qovularaq qəbul edilib.

İclasda Mülki Məcəlləyə dəyişiklik edilməsi haqqında qanun lajihəsi de birinci oxunuşda təsdiq olunub.

Sonra Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Qanuna dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edib. Bildirilib ki, bu dəyişiklik müvafiq icra hakimiyyəti orqanının bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə metodoloji yardım etməsini təmin etmək məqsədilə hazırlanıb. Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda Mənzil və Vergi məcələlərlərində, "Yol hərəkəti haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də birinci oxunusda səsən qovularaq təsdiqlənib.

Daha sonra iclasda "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Qanunda dəyişiklik edilmesi barədə qanun layihəsinə birinci oxunuşda baxılıb. Dəyişikliklər nəticəsində BOKT-lərdəki inzibatçıların daha ixtisaslı kadrlarla əvəz olunması, zərurət yarandığı təqdirdə nəzarət orqanının çəvik və effektiv təsir imkanlarından istifadə edilməsi, sistemin sağlamlaşdırılması, tələblərə cavab verməyən BOKT-lərin kənarlaşdırılması, istehlakçıların hüquqlarının qorunması və digər sahələrdə inkişaf üçün hüqu-

qi əsasın formallaşacağı qeyd edilib. Sənəd səsə qoyularaq təsdiqlənib.

Eldar İbrahimovun təqdimatında İnzibati Xətalar və Gömrük məcəllələrində, "Balıqçılıq haqqında", "Yeyinti məhsulları haqqında", "Taxıl haqqında", "Üzümçülük və şərabçılıq haqqında", "Yod çatışmazlığı xəstəliklərinin kütłəvi profilaktikası məqsədi ilə duzun yodlaşdırılması haqqında" və "Çayçılıq haqqında", "Körpələrin və erkən yaşı uşaqların qidalanması haqqında", "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında", "Arıcılıq haqqında", "Reklam haqqında" və "İstehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə sənədlər birinci oxunuşda müzakirə edilib. Bildirilib ki, qanun layihələri "Yeyinti məhsulları haqqında" Qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə 2018-ci il 23 fevral tarixli 1012-VQD nömrəli qanuna uyğunlaşdırma məqsədilə hazırlanıb. Qanun layihəsi səsə qoyularaq təsdiq edilib.

Sonra Əmək, Su ve İnzibati Xətalar məcəllələrində, "Çernobil qəzasının leğvində iştirak etmiş və həmin qəza nəticəsində zərər çəkmiş vətəndaşların statusu və sosial müdafiəsi haqqında", "Həmkarlar ittifaqları haqqında", "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında", "Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında", "Gənclər siyaseti haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında", "Təhsil haqqında", "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında", "İssizlikdən sığorta haqqında" və "Əlliyyi olan şəxslərin hüquqları haqqında", "Publik hüquqi şəxslər haqqında", "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri birinci oxunuşda müzakirə olunub. Bu sənədlər ayrı-ayrılıqlıda səsənəvularaq qəbul edilib.

Ziyad Səməzdəzə “Lombardlar haqqında” yeni qanun layihəsinə birinci oxunuşda təqdim edib. Bildirilib ki, sənəd qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında Prezident İlham Əliyev tərəfindən təqdim olunub. 6 fəsil və 32 maddədən ibarət olan qanun layihəsinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin birinci hissəsinin 15-ci və 27-ci bəndlərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır. Qanun layihəsində lombardlar tərəfindən kreditlərin verilməsi və eşyaların saxlanmaya qəbul edilməsi, habelə lombardlar tərəfindən həyata keçirilən fəaliyyətin nizamlanması və ona nəzarət ilə bağlı münasibətləri tənzimləyir. Qanun layihəsi səsvermə yolu ilə təsdiq edilib.

İclasın sonunda “Dövlət satınalmaları haqqında” Qanunda deyişiklik edilməsi bərədə sənəd birinci oxunuşda müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, təklif olunan qanun layihəsi İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun satın aldığı yaşayış sahələrinə “Dövlət satınalmaları haqqında” Qanunun tətbiq edilməməsi məqsədi daşıyır ki, bu da yaşayış sahələrinin daha operativ əldə olunmasına xidmet edəcək. Qanun layihəsi səsvermə yolu ilə təsdiq edilib. Bununla da Milli Məclisin növbədən kənar sessiyasının növbəti plenar iclası başa çatıb.

Rəfiqə Kamalqızı

Gürcüstanı kim “qaynadır”?

MƏTLƏB
Metlebsalahov@mail.ru

Fkir vermişəm. Qonşu Gürcüstanda hansısa hadisə baş verəndə, daima axşam vaxtlarına təsədүf edir. Sanki “gəcə sürprizləri” bu xalqın alnına yaxılıb. Yadimdadır, 2008-ci ilin qızmar yay gecəsində gürcülər onlardan qoparılib separatçılara verilən torpaqlarına da gecə ikən girdilər. Amma elə səhərisi gün axşam Moskvadan əmri ilə rus əsgərləri onları düz Tbilisinin mərkəzинe kimi qovub gətirdilər. Deyəsən, tarix-lər gecələr daha gözəl yazılırlar...

İyunun 20-de, xüsusilə, axşam tərəfi rus deputatlarının “ərköyü” davranışı üzündən yene Qafqazda ələm bir-birinə qarışdı. Nə baş vermişdi ki, gecəyarısı gürcüler parlamenti üzük qası kimi əhatəyə alıb, daş-qalaq elədilər? Hə, yena ruslar...

Məsələ burasındadır ki, Gürcüstan parlamentində beynəlxalq tədbir keçirilib və həmin forumun sədərətini də rus kommunisti olan deputat icra edib. Oturub Bakıda səfərdə olan parlament sədrinin yerində. Bilə-bilə ki, gürcülərin də ruslara qarşı ictimai-siyasi allergiyası var, nədən qıcıqlandırma yolu seçilib? Bax, burası olduqca aktual və qaranlıq məsələdir. Amma ortada sadə bir məntiq var: ya Rusiya bunu bili-bili Tbilisidə anti-Rusiya çıxışlarını qızışdırmaqla, hansısa planını işə salmağa çalışır, ya da tam əksinə, Rusiya düşmənləri Gürcüstanı yenidən Putina nifret edənlərin yeni məskeni kimi təqdim etməye çalışır.

Amma siyasetdən azacıq da olsa, başı çıxanlar elə bilirlər ki, bunların hər ikisi də Gürcüstan üçün olduqca təhlükəlidir. Həm də Tbiliside V.Putinin portretlərini cirib yandırmaq, ayaq altına salmaq ağır əvəz ödənməsini gündəmən getirəcək. Balacaboy Putin belə işləri asanca həzm etmir və yaddan çıxarmır. Qonşu Gürcüstanı Moskvadan “buldozerinin” qabağına itəlemek, ancaq bu xalqa növbəti düşməncilik etmək deməkdir. Nəcə ki, 2008-ci ildə gürcüləri bu qırğına sürükləmişdilər. 2008-ci ilin avqust gecəsini yaxşı xatırlayıram...

Deyəsən, kimlərsə yene də tam 11 ildən sonra Gürcüstanda rus çəkməsi üçün darıxməq qərarına gəliblər. Daha doğrusu, rus çəkməsini gürcü torpağında görmək “arzusu” yene də gündəmən getirilir. Sözsüz ki, yene də gürcü qanını axıtməq bahasına. Kimlərsə gürcü qanına bulaşmış rus çəkmələrinin bu torpaqlara ayaq basması və bunu Moskvaya qarşı “ikinci Ukrayna cəbhəsi” halına getirmək “hava və su” kimi lazımdır. Yoxsa ictimai fikri qızışdırıb bir kommunist deputatdan ötəri o səhnələri ortaya çıxarmaq havayı yere deyildi.

Ukraynadan sonra Qafqazlarda da ruslara nifret etirazlarının baş qaldırması açıq-aşkar gizli bir planın yeni görüntüsüdür. Özü da qafqazlılara qətiyyən yaxşı heç nə vəd etməyen plan! Görünür, anti-Rusiya cəbhəsi üçün yeni qərargah yene Qafqaz seçilib. Sözsüz ki, uzun əsrlərdir ki, rus çarlarının Qafqaz xalqlarına qarşı işlətdikləri səhvlerə dolu qanlı addımlar hər xalqın yaddaşından durur ve bunlardan boyun qaçırmış, yaxud onları silib atmaq mümkünəzdür. Ən dəhşətli odur ki, rus çarlarının o yanlış və qanlı addımları ta indiye qədər də davam edir. Üzü Nikolaydan balacaboy Putine qədərki tarixi yolda yene rus siyaseti, erməniləri çıxmak şərti ilə Qafqazdakı xalqlara, sanki bir düşmən münasibəti sərgileyir. Bu, Rusiya dövlətinin en zəif və yaritmaz kursudur. Rusiya keçmiş “ailə üzvlərinə” böyük qardaş əvezinə, daha çox ondan hamının çəkinməsi üçün cin libası geinmiş bədheybət obrazında ortaya çıxır. Bu, rus çarlarının ən savadsız və qaba siyasetinin formuludur. “Məni sevmə, məndən dəlicəsinə qorx” siyaseti yene də davam edir.

Ən maraqlısı odur ki, Gürcüstan parlamentində rus deputata qarşı baş qaldıran etirazlarda, ermənilər də öndə gedənlərdən olublar. Başqasının torpağında qəhrəman rolu oynamaq bu xalq üçün əsl zövq məsələsidir. Amma onlar Tbilisidə qəhrəman yox, provatkor missiyasını üstələyiblər. Bunu, bütün yerli və regional KİV-lər də açıqça yazırlar. Kimin tapşırığı üçün ermənilər Tbilisiyə “teşrif” buyurublar? Bu, artıq başqa məsələdir. Amma Gürcüstandakı gərginliyin kimin ideyası olduğu da yavaş-yavaş gün üzüne çıxmaga başlayır. Elə erməni faktoru nəyə desən dəyər. Ermənilər istənilən təxbirdə həm Moskva üçün, həm də qərbdəkiler üçün “oynamaya” öyrəmiş peşəkar siyasi “aktyorlardır”. Onları bu “istedadlarına” görə həm Rusiya sevir, həm də qərbdəkiler. Buyurun, ATƏT-in Minsk Qrupunun 25 illik yersiz və lazımsız “vasitəçilik” missiyasının səhnesini götürün. Ermənilər onlar üçün “oynayır”, onlar da 25 idir ki, ermənilərin “əlinə” oynayırlar.

Görünür, Gürcüstanla bağlı yene böyük ssenari var ortada. Amma axıdılan yene gürcü qanı olmasın...

“Onlarla azərbaycanlı uşaq Ermənistən ordusu tərəfindən qətlə yetirilib”

Dünyadakı uşaqların yarısının zorakılıqdan əziyyət çəkməsindən ciddi narahat olmalı və onların güclü müdafiəsi, uşaqlara qarşı zorakılıqla mübarizə istiqamətində səylərimizi daha da gücləndirməliyik. Məruzəçinin irəli sürdüyü təklifləri dəstəkləməklə yanaşı, bəzi məsələlərə də xüsusi diqqət göstərilməsinə çağırırıq. Uşaqlara qarşı zorakılıq işğaljarın, münaqişələrin olduğu bölgələrdə dəha dəhşətli olur. Körpə uşaqları Ermənistən tərəfindən qətlə yetirilmiş, zorakığa məruz qalmış ailələr adından danışmaq istəyirəm. Avropa Şurasının üzvü olan Ermənistən qurumun digər üzvü Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizini işğal etməsi nəticəsində 10 minlərlə uşaq köçkündə düşdü və o insanlar bu günə qədər də köçkündə həyatı yaşayırlar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri AŞPA-nın yay sessiyasında “Miqrant uşaqlara qarşı zorakılıq və onların istismarına son qoymaq” adlı məruzənin müzakirələri zamanı nümayəndə heyətimizin üzvü Qəniş Paşayeva söyləyib.

Deputat bildirib ki, onlarla azərbaycanlı uşaq Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən qətlə yetirilib. Ermənistən Azərbaycanın Xocalı şəhərində törediyi soyqırımı zamanı 63 uşaq qətlə yetirilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə bir valideynini itirib. Onlarla uşaq o soyqırımdan qaćarkən soyuq qış günlərində həyatını, sağlamlığını itirib. Bunları sadalayıram ki, işgalların, münaqişələrin uşaqlara qarşı nə qədər böyük zorakılıqlara, faciələrə səbəb olduğunu bir dəha diqqətinizə çatdırırmı. Minlərlə azərbaycanlı uşaqla qarşı bu zorakılıqları töredənlər isə hələ də ədalət qarşısında cavab verməyiblər. Ermənistən AŞPA-nın qəbul etdiyi qətnamələri bu gün də yerinə yetirməkdən imtina edir. Bu uşaqlara qarşı zorakılıq və cinayətlərin qarşısını almaq üçün təessüf ki, Avropa Şurası heç bir ciddi addım atmadı. Ermənistən silahlı qüvvələri azərbaycanlı uşaqlara qarşı zorakılıqları davam etdirir.

2011-ci ildə Ermənistən hərbçiləri öz həyətində oynayan zaman 9 yaşlı Fariz Bədəlovu başından snayperle vurdular, 13 yaşlı Aygün Şahmalıyevanı, 2017-ci ildə isə 2 yaşlı təmam olmamış balaca Zəhrani qətlə yetirdilər. Bu siyahını davam etdirmək olar. Bu zorakılıqları, cinayətləri töredənlər hələ də ədalət qarşısında cavab verməyiblər. Zamanında baş verən zorakılıqlarla bağlı təşkilatımız tərəfindən ciddi addımlar atılsayıdı, bəlkə nə qədər uşaq bu gün aramızda olardı. “Sizi uşaqlara qarşı töredilmiş zorakılıqlara qarşı birlikdə, ikili standartlara yol vermədən daha ciddi mübarizəyə çağırırıq”, - deyə deputat qeyd edib.

Q.Paşayeva bildirib ki, Azərbaycan uşaqlara qarşı zorakılıqla ciddi mübarizə aparır. Dayanıqlı inkişaf

Məqsədlərinə uyğun olaraq, uşaqla qarşı pis rəftar, uşaqların istismarı, uşaq alveri və işgəncələrin bütün növlerine son qoymaq dövlətin əsas prioritetlərindəndir. Ölkəmiz bu istiqamətdə BMT, AŞPA da daxil olmaqla, beynəlxalq qurumlarla səmərəli əməkdaşlıq edir. İnsan alveri, o cümlədən uşaqlara qarşı zorakılıqla bağlı hesabatlar parlamentimizdə müzakirə olunur, qanunvericilikdə uşaqların müdafiəsi mexanizmləri daha da gücləndirilir, maarifləndirmə işlərinə böyük önem verilir. Bu istiqamətdə vətəndaş cəmiyyəti qurumları ilə əməkdaşlıq və görülən işlər dəha da genişlənir. Uşaqların hamisinin ibtidai və orta təhsil alması təmin edilib.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycanda köçkü uşaqların təhsili, zorakılıqdan müdafiəsinə xüsusi diqqət yetirilir. Avropa Şurasının Avropa uşaqlara qarşı zorakılıq halları ilə mübarizə istiqamətində reallaşdırıldığı “Hər beş uşaqdan bir” kampanyası ölkəmizdə uğurla həyata keçirilib. Azərbaycanda uşaq zorakılığının qarşısının alınmasında milli strateji yüksək səviyyədə həyata keçirilir və mövcud qanunvericilik ildən-ile təkmilləşdirilir. Milli Məclis də müxtəlif yerli və beynəlxalq qurumlar, hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının təmsilçilərinin iştirakı ilə tədbirlər keçirilib, məktəblərdə “Biz zorakılığa yox deyirik” mövzusunda müzakirələr aparılıb və bu işlər davam edir. Bütün bunlara baxmayaraq, bu istiqamətdə dəha çox işlərin görülməsi dövlətin diqqət mərkəzindədir. “İnanırıq ki, bugünkü müzakirələr və qəbul edilən qətnamə layihəsi də üzv ölkələrdə uşaqlara qarşı zorakılıqla dəha səmərəli mübarizəyə öz müsbət töhfəsinə verəcək”, - deyə Q. Paşayeva vurğulayıb.

Daşınmaz əmlak necə kadastr uçotuna alınır?

Dövlət torpaq kadastrı dedikdə, torpaq istifadəçiliyinin dövlət qeydiyyatı, torpaqların kəmiyyət və keyfiyyətə uçotu, boñitirovkası və iqtisadi qiymətləndirilməsi üzrə məlumatların məcmusuna nəzərdə tutulur. Dövlət torpaq kadastrı torpaqların hüquqi statusundan və rejimindən asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasının hüdudları daxilində yerləşən bütün torpaq sahələrində mütləq, müstəqil və vahid sistem üzrə aparılır. Daşınmaz əmlakın kadastr uçotuna alınması xidmətləri Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən göstərilir.

Bu barədə AZƏRTAC-a Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsindən bildirilib. Xidmət daşınmaz əmlakın kadastr uçotuna alınması məqsədilə texniki və ölçmə işlərinin həyata keçirilməsi və daşınmaz əmlakin kadastr uçotuna alınmasını əhatə edir. Daşınmaz əmlakın kadastr uçotu ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsi üçün müraciət ünvanları Əmlak Xidmətləri Məkanı ilə Daşınmaz əmlakın Kadastr uçotuna alınması xidmətləri Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən göstərilir.

Xidmətin göstərilməsi üçün erizə, torpaqdan daimi istifadə hüququna dair dövlət aktları, xidmət haqqının ödənilməsi barədə sənəd, daşınmaz əmlakin dövlət reysterindən çıxarış və digər sənədlər tələb olunur. Müraciət qanunvericiliyə uyğun formada xidmət ünvanlarında qəbul edildikdən sonra qeydə alınır və aidiyəti struktur bölməye icra üçün göndərilir. Struktur bölmədə müraciət və ona əlavə edilmiş sənədlərə baxılır. Daşınmaz əmlakların kadastr uçotuna alınması barədə məlumatların istifadəçiyə təqdim edilməsi üçün müraciət qəbul edildikdən sonra daxil olmuş sənədlərdə göstəri-

len məlumatın daşınmaz əmlakın vahid dövlət kadastında saxlanılan məlumatla eyniliyini müəyyən etmə məqsədilə ilkin araşdırma aparılır.

Daşınmaz əmlak obyektiinin eyniliyini müəyyənəşdirmək üçün kifayət qədər məlumat olmadıqda və ya ərizədə göstərilən məlumatın düzgünlüyü müəyyən etmək mümkün olmadıqda obyekte onun olduğu yer üzrə baxış keçirilib, dəqiqləşdirilməsi məqsədilə obyektdə çöl geodeziya ölçmə işləri aparılır. İlkin araşdırmanın nəticələrindən asılı olaraq daşınmaz əmlak obyektiinin vahid dövlət kadastr uçotuna alınması ilə bağlı müvafiq kameral işlər həyata keçirilir və kadastr uçotuna alınma barədə məlumat dərhal istifadəçinin elektron ünvanına, kağız üzərində əsl isə poçt vasitəsilə poçt ünvanına göndərilir və ya birbaşa istifadəçiə təqdim edilir.

Qeyd edək ki, 5 iş günü ərzində göstərilən daşınmaz əmlakın kadastr uçotuna alınması xidməti üçün dövlət rüsumu tələb olunmur. Xidmət haqqı isə müvafiq qanunvericilik ilə müəyyən olunur.

Azərbaycan - UNESCO əməkdaşlığı yeni inkişaf mərhələsində

BMТ-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Teşkilati - UNESCO öz üzvlərinə dünya səviyyəli mütəxəssislərin, texniki yaradımların, həmçinin, elmi və pedaqoji kadrların hazırlanması, qlobal elmi layihələrdə iştirak etmək imkanlarından bəhralənmək imkanı verir. Xalqların təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığını genişləndirmək yolu ilə sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə xidmət göstərən UNESCO ilə Azərbaycanın əlaqələri öz tarixinə görə ölkəmizin BMT-yə qəbul olunduğu dövrdən də əvvəlki illərə təsadüf edir. Azərbaycan-UNESCO ilə əlaqələrinin genişləndirilməsi isə 1993-cü ilin ikinci yarısından - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin respublikamızda yenidən hakimiyətə qayıdırından sonra başlanmışdır.

Azərbaycan ile UNESCO arasında əlaqələrin möhkəmlənməsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu ixtisaslaşmış qurumun o vaxtkı baş direktoru Federiko Mayor ilə görüşləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Keçirilən görüşlərdə Azərbaycanla bağlı təhsil, elm və mədəniyyət məsələləri müzakirə edilmişdir. Məlumdur ki, BMT-nin ixtisaslaşmış qurumları ilə elm sahəsində əməkdaşlıq özünü, əsasən, elmi konfranslarda, simpoziumlarda və seminarlarda iştirak etməkdə göstərir. Azərbaycan alımları müxtəlif məsələlərə həsr olunmuş konfrans və seminarlarda çıxış etməklə yanaşı, qlobal problemlərlə bağlı beynəlxalq məclislərdə də öz sözlərini deyirlər. Bir sıra elmi toplantıların Bakıda keçirilməsi isə, Azərbaycan elminin böyük uğurudur. Qeyd etmək lazımdır ki, bu nüfuzlu qu-

rum dünya şöhretli alımların elmi irsinin öyrənilməsinə və təbliğinə də xüsusi diqqət verir. Bundan əlavə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə UNESCO ilə əlaqələri möhkəmləndirmək və Azərbaycan elminin, təhsilinin və mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi məqsədile ölkəmiz UNESCO çərçivəsində qəbul edilmiş bir sıra Konvensiyalara qoşulmuşdur.

Azərbaycanın mədəni və təbii irsinin qorunması məsəlesi də UNESCO ilə əməkdaşlığın əsas istiqamətlərindən biridir. Bu baxımdan, Bakı şəhərinin tarixi mərkəzi olan İçərişəhər Məmərlıq Kompleksi 2000-ci ilin dekabrında UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilmişdir.

Müasir şəraitdə Azərbaycan-UNESCO münasibətlərinin inkişafında və onun genişlənməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın əvəzolunmaz rolü vardır. Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü ilin sentyabrında ənənəvi musiqinin, ədəbiyyat və poeziyanın inkişafına verdiyi töhfələrə, musiqi təhsili və dünya mədəniyyətlərinin mübadiləsi sahəsindəki xidmətlərinə və UNESCO-nun ideyalarına sadıqlılığını görə bu təşkilatın şifahi ənənələr və musiqi ənənələri sahəsində "Xoşməramlı səfir" adına layiq görülmüşdür.

Azərbaycan muğamının, aşiq sənətinin, milli xalçaçılıq sənətimizin UNESCO tərəfindən bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irs xəzinesine daxil edilməsi, ədəbiyyat, mədəniyyət körfeylərimizin dünyaya tanıdılması və onların yubileylərinin bu nüfuzlu qurum miqyasında qeyd olunması hamımızda məmənunluq doğurur.

Məlum olduğu kimi, UNESCO-nun katibliyi tərəfindən hər il təşkilata üzv ölkələrin Milli Komissiyalarının fealiyyəti haqda "Milli Komissiyaların illik Hesabatı" dərc olunur. Bu nəşrin məq-

sədi, Milli Komissiyalar arasında informasiya və ən yaxşı təcrübələrin paylaşılması, eyni zamanda, onların yerli, regional və beynəlxalq səviyyədə görüdüyü işləri və UNESCO ideyaları haqda ictimaiyyəti və təşkilatları məlumatlaşdırmaqdan ibarətdir.

Növbəti illik hesabatın 2018-ci ilin yekunlarına həsr olunan buraxılışında UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyasının da fealiyyəti eks olunub.

İllik hesabatda 2018-ci ilin ölkəmizle UNESCO arasında dinamik inkişaf əlaqələrinin bir sıra mühüm hadisələr ilə yadda qaldığı vurğulanır və bu səpəkide Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti, UNESCO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehraban Əliyevanın 2018-ci il mayın 18-də Fransaya səfəri və sefər çərçivəsində təşkilatın baş direktoru Odre Azule ilə görüşü və UNESCO-nun keçmiş baş direktoru Kōsirō Matsuuranın 80 illik yubileyinde çıxış etmesi qeyd olunur.

Eyni zamanda, illik hesabatda həyata keçirilən bir sıra qarşılıqlı rəsmi səfərlərə də diqqət yetirilir. Belə ki, ötən il oktyabrın 25-26-da keçirilmiş VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu haqqında da məlumat verilir.

İllik hesabatda, ötən il ərzində, həyata keçirilən bir sıra uğurlu tədbirlərdən və eldə olunan yeni nailiyyətlərdən bəhs olunur. UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökümetlərarası Komitesinin 13-cü sessiyası zamanı "Yallı" ("Köçəri!", "Tənzər"), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri" adlı nominasiyanın Təcili Qorunma Ehtiyacı olan Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilməsi və adıçəkilən qrup rəqsləri haqda məlumat verilib.

Hesabatın sonunda isə, 2019-cu ilde Milli Komissiyaların yaradılmasının 25 illiyi münasibətə qeyd olunacaq silsilə tədbirlərdən və onun gelecek fəaliyyətindən bəhs edilir.

Bu gün Azərbaycan sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası dialoqa töhfəsi ni verir, öz mədəni irsi, dəyərləri ilə əhatəmizdə olan dünyagörüşlərini, mədəniyyətləri zənginləşdirir, eyni zamanda, onların ən mütərəqqi baxışlarını əzx edir. Azərbaycan öz mədəni irsi ilə Şərqi nə qədər bağlıdır, intellektual potensialı, elmi-mədəni yenilik və texnologiyaları geniş tətbiq etməsi ilə, bir o qədər Qərb dünyasına yaxındır. Hazırda Azərbaycan dünyada zəngin milli-mədəni dəyərləri ilə yanaşı, həm də mədəniyyətlərarası ənənəvi və anlaşılma məkanı kimi tanınır.

Zümrüd BAYRAMOVA

BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu çərçivəsində növbəti plenar sessiya keçirilib

Birleşmiş Millətlər Təşkilatının və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu iyunun 26-da işini davam etdirib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Misirin Qahire Amerika Universitetinin Qlobal Məsələlər və Dövlət Siyaseti Məktəbinin professoru Laila El Baradeyin moderatorluğu ilə "Transformasiyanı şərtləndirən innovasiyalar" mövzusunda keçirilən plenar sessiyada "Gogontlejang Phaladi Ümid Sütunu" Təşkilatının (GPPHO) təsisçisi və icraçı direktoru Gogontlejang Faladi, "Blockchain Global" şirkətinin təsisçisi və baş icraçı direktoru Sam Li, Böyük Britaniyanın Telekommunikasiyalar Təşkilatının IKT üzrə inkişaf Bölüməsinin rəhbəri Gisa Fuatai Purcell, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyində olan "Innovasiyalar Mərkəzi"nin direktoru Tağı Tağızadə çıxış ediblər. "Innovasiyalar Mərkəzi"nin startapların və innovativ sahibkarlığın təşviqi üçün işlər gördüyündən deyən qurumun direktoru Tağı Tağızadə bildirib: "Startapların alet və məhsullarını biznesə getirməyə çalışırıq. Burada müəyyən çətinliklər da var. Lakin ölkələr arasında körpü kurulması startaplara yeni investorların tapılmasına kömək edir. Startapların mal və məhsullarının bazar çıxarılması üçün infrastruktur yaradılması vacibdir. Azərbaycanda innovasiyanın təşviqi və startap hərəkatının genişləndirilməsi üçün Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin "INNOLAND" İnkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi fealiyyət göstərir".

Mərkəzin direktoru qeyd edib ki, innovasiya və rəqəmsal texnologiyalar Dayanıqli Inkişaf Məqsədlərinə (DİM) nail olunmasında mühüm rolü malikdir. O, 2030-cu ildək DİM-in bütün məqsədlərinə nail olunacağına ümidi etdiyini bildirib.

Diger çıxış edənlər təmsil etdikləri qurumların gördüyü işlər haqqında ətraflı məlumat verib, forumun DİM-e nail olunmasında əhəmiyyətli rol oynayacağına inandıqlarını diqqətə çatdırıblar. Plenar sessiyanın ardına Dövlət Sektorunun inkişafı İnstitutunun Dövlət İslahatları üzrə eksperti Nik Thjis tərəfindən BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumunun nəticələrinə dair hesabat təqdim olunub.

Muxtar Babayev: "Abşeron ərazisində yaşıllıq azdır və yeni ağacların əkilməsinə ehtiyac var"

"A

zərbaycan əhalisinin, təxminən, 40 faizi Bakı və Abşeron ərazisində yaşayır. Abşeron ərazisində yaşıllıq az olduğu üçün yeni ağacların əkilməsinə ehtiyac var". Bu fikri Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayev BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu çərçivəsində keçirilən seminarda çıxış zamanı deyib. AZƏRTAC xəbər verir ki, nazir bunun üçün yeni mənbələri tapılmasını vacib sayılır: "Abşeron coğrafi baxımdan səhra və yarımsəhrədir. Burada suyun ənənəvi yolları olmadığı üçün su etrafdan gətirilir. Su məsəlesi qarşımızda duran ən vacib məsələlərdən biridir". Hazırda Azərbaycana hibrid avtomobilərin gətirilməsi təşviq edilir: "Bununla da atmosferə atılan zərərləri qazların təsirini azaltmaq istəyirik", - deyə Muxtar Babayev elave edib.

Avropa Şurasının yeni baş katibi seçilib

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) yay sessiyasının iştirakçıları Xorvatiya Baş Nazirinin müavini, Xarici İşlər naziri Mariya Peyçinoviç-Buriç Avropa Şurasının baş katibi seçiblər. Bunu AŞPA-nın sədri Lilian Mori Paskye bəyan edib. Onun sözlərinə görə, səsvermədə iştirak edən 274 parlamentardan 159-u xorvatiyalı namizədi dəstəkləyib. Onun rəqibi Didye Reynders isə 105 səs toplayıb. Yeni baş katibin səlahiyyəti haqda "Milli Komissiyaların illik Hesabatı" dərc olunur. Bu nəşrin məq-

ılıcılardan iştirakçılarının Nazirler Komitəsi, habelə üzv dövlətlər arasında dialoqu gücləndirmək vacibdir. Mən bu istiqamətdə fealiyyət göstərəcəyəm. Ümidvaram ki, sizin dəstəyinizlə təşkilatımızı daha da gücləndirəcək və vətəndaşlarımız üçün sülhə və rifahə nail olacaq". Yeni baş katibin mandati cari ilin payızında başlayacaq. Hazırda bu vəzifəni Turbəyin Yaqland icra edir.

Mirzəcan Xəlilov: "Prezident İlham Əliyevin hər bir uğuru yüksək səriştə, dönməz siyasi iradə və mükəmməl idarəciliq qabiliyyəti tələb edən xüsusiyyətdir"

Dövlətimizin imkanları genişləndikcə, daxili siyasetin əsas istiqamətlərindən olan sosial siyaset, eləcə də, əhalinin rəfah halının yaxşılaşdırılmasına yönələn tədbirlər özünü daha qabarlıq şəkilidə, günün tələblərindən irəli gələn forma və məzmunda göstərməyə başlayır. Azərbaycan Respublikasının Prezident İlham Əliyevin ilin əvvəlindən başlayaraq, imzaladığı sosialyönlü fərman və sərəncamlar, onu deməyə əsas verir ki, növbəti illərdə böyük sosial səmərəlilik illeri olacaq". Bu fikirləri SİA-ya Milli Məclisin deputatı Mirzəcan Xəlilov deyib.

Onun sözlerinə görə, Prezident İlham Əliyevin çıxışlarındakı bütün fikirlərin dövlət siyasetində fiksasiyası var: "Bu menada, Onun 2018-ci ilin prezident seçkilərindən sonra keçirilmiş andığın mərasimində səsləndirdiklərini 2019-cu il üçün görüləcək işlərin bir növ anonsu kimi dəyərləndirmək mümkündür. O, həmin çıxışında ciddi islahatların aparılacağı, həmçinin, islahatların dərinləşəcəyini bildirmiş və məsələni sırf vətəndaşların yaşayış səviyyəsinin artırılmasıın vacibliyi kontekstində izah etmişdi. Ölkə başçısı andına ve vedinə sadıqlılığını bir daha göstərməkdədir. Qətiyyətə bildirmək olar ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin yeritdiyi kurs nəinki böyük hərflərlə qeyd ediləcək islahatdır, hətta islahata inqilabi yanaşma nümunəsidir. Prezident İlham Əliyevin hər bir uğuru yüksək səriştə, dönməz siyasi iradə və mükəmməl idarəciliq qabiliyyəti tələb edən xüsusiyyətdir".

Millət vəkili xatırladı ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyüslərdə şəhid olmuş vətəndaşlarımızın vərəsələrinə 11 min manat vəsaatin ödənilməsi bu gün tam şəkildə həllini tapıb. O cümlədən, cari ilin mart ayının 1-dən şəhid ailələri üçün nəzərdə tutulmuş prezident təqaüdünən məbləği 242 manat deyil, 300 manat, Əfqanistanda hələk olanların ailələrinə verilən müavinət 220 manat yox, 300 manat məbləğində hesablanacaq: "Minimum əməkhaqqı və pensiyalarda 40 faizdək artım var ki, bu, ümumilikdə, 800 mindən çox insanın həyatına müsbət təsir göstərəcək. Təxminən 100 minə yaxın tələbənin təqaüdü əhəmiyyəti dərəcədə artırılıb. Bu, həqiqətən də, çox böyük və uğurlu sosial islahatlar paketidir".

"Prezident İlham Əliyevin "Əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" 25 fevral 2019-cu il tarixli Sərəncamı isə əhali qruplarının, qayğıya ehtiyacı olan şəxslərin maraq və mənafelərinin təminatına, kompleks yanaşma baxımından, son dərəcə dolğun və əhatəli dövlət sənədidir" deyə Mirzəcan Xəlilov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il islahatlarının genişliyini göstərən ən müxtəlif məqamları vurğulamaq mümkündür: "Yuxarıda qeyd etdiyim, sosial təminat paketinin ayrı-ayrı hissələri kimi diqqət çəkməkdədir. Ancaq islahat vətəndaşlarımızın yalnız maddi rəfah halının yaxşılaşdırılmasını, yəni əməkhaqqı, təqaüd və müaviniyyətlərin artırılmasını yox, onların sıxıntılarının aradan qaldırılmasını nəzərdə tutur. Bu baxımdan, iki məsələnin üzərində dayanmaq mümkündür. Bunlardan birincisi barədə söz açarkən, Prezident İlham Əliyevin "Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə

verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında" 19 fevral 2019-cu il tarixli Fərmanına nəzər salmaq yerinə düşər. Dövlət sənədində də, deyildiyi kimi, məqsəd istismarına icazə verilməmiş çoxmənzilli yaşayış binalarının sakinlərinin mənafelərinin qorunmasıdır. Bu zaman sosialyönlük və humanizm prinsipləri əsas götürür. Axi burada səhəblərə görə, rəsmi olaraq qəbul edilməmiş çoxmənzilli binalardan gedir. Həmin binaların istismarına icazə proseduru və müddəti optimallaşdırılır ki, bu isə, mövcud sahədə idarəciliyin şəffaflığına yönəldən addımdır.

Prezident İlham Əliyev fevralın 25-də iqtisadi və sosial məsələlərlə bağlı müşavirədə vətəndaş məmənnuluğunu dərinləşməsindəki müstəsna tədbirlərdən birinin anonsunu verib. Səhəbat problemlə kreditlərdən gedir. "...Biz bu məsələni həll etməklə, əsas vəzifəni vətəndaşların rəfah halının yaxşılaşmasında, onların maliyyə yükünün azaldılmasında görürük. Bu, ilk növbədə, ciddi sosial təşəbbüs kimi qəbul edilməlidir" deyən Prezident İlham Əliyev mövcud istiqamətdə, bir neçə ay ərzində, aparılan müzakirələrin artıq nəticəyə gəlməyə şərait yaratdığından vurğulayıb.

Milli Məclis deputatının sözlerinə görə, heç şübhəsiz, Prezident İlham Əliyevin fərman və sərəncamları ümumun vətəndaş məmənnuluğunu da da artırılmasına həsablanıb: "Bəli, ölkə başçısı üçün vətəndaş məmənnuluğu son derece vacibdir. Bunu iştər dövlət siyasetinin ayrı-ayrı məqamlarına aydınlıq getirək, istərsə də dövlət idarəciliyinin həyata keçirilməsinə məsul şəxslərin məsuliyyətliyi ilə bağlı çağırışlar edərək, xüsusi vurğulayıb. Nəzərə alaqlı ki, dövlət başçısı sosial islahatlarla paralel şəkildə struktur islahatları da aparmaqdır. Bunlar bir-birini tamamlayan addımlardır. Prezidentin belə yanaşma tərzi onun siyasi lider xarakterini vurğulamaqda, yeritdiyi kursun alternativsizliyini bir daha təsdiqləməkdir".

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsinə dair Fərmanın icrası davam etdirilir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin növbəti humanist addımı olan "Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında" 2019-cu il 19 fevral tarixli Fərmanın icrası ilə əlaqədar Fövqələdə Hallar Nazirliyi (FHN) və digər aidiyəti dövlət qurumları tərəfindən zəruri tədbirlər həyata keçirilməkdir.

FHN-dən AZERTAC-a bildiriblər ki, görülmüş tədbirlər nəticəsində ötən dörd ay ərzində ümumilikdə 167 giriş, 11 min 872 mənzili olan, 1 milyon 128 min 190 kvadratmetr sahəni əhatə edən 70 binaya (kompleksə) dair müsbət rəy verilib. Altmış səkkizi Bakıda, biri Abşeron rayonunda, biri isə Gəncə şəhərində yerləşən bu binalara dair sənədlər komplektləşdirilib. Onların istismara hazır olması barədə müvafiq qaydada rəy tərtib edilərək aidiyəti üzrə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, Abşeron Rayon və Gəncə Şəhər icra hakimiyyətlərinə təqdim olunub. Fərmandan irəli gələn məsələlərin icrası davam etdirilir və görülən işlər dövlətimizin başçısının nəzarəti altında edilir.

Şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatı işləri davam edir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası nəticəsində, bütün sahələrdə mühüm nailiyyətlərə imza atan, iqtisadi qüdretini artıran, sabitlik, təhlükəsizlik, əmin-amanlıq məkanı olan ölkəmizdə sosial rifah səviyyəsi, davamlı olaraq, yüksəlmişdir. İnsana qayğı, onun maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması Azərbaycan dövlətinin apardığı siyasetin mühüm prinsiplərindən dir.

Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin siyasetinin əsasında xalqın rifahının yüksəlməsi dayanır. Son zamanlar dövlət başçısının imzaladığı sosialyönlü sərəncamlar xalqın sosial qayğılarının həllinən Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi xətdə prioritet təşkil etdiyini bir daha göstərir. Sosial sahədə həyata keçirilən uğurlu siyaset nəticəsində, əhalinin, o cümlədən, aztəminatlı təbəqənin etibarlı sosial müdafiəsi yaradılıb və insanların həyat səviyyəsi, davamlı olaraq, yüksəlib.

Ölkəmizdə 11 aprel 2018-ci il tarixdə keçirilən prezident seçkilərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin növbəti dəfə xalqın böyük əksəriyyətinin səsini qazanaraq, parlaq qələbə qazanması və seçkilərdən keçən dövr ərzindəki fəaliyyəti Onun her bir azerbaycanının Prezidenti olduğunu bir daha sübut etdi. Bu müddət ərzində, Azərbaycan bütün sahələrdə inkişaf edib, ölkəmizdən dərəcədə gücləndirilmişdir. Uğurlu daxili və xarici siyaset həyata keçirilib. Həyata keçirilən islahatların beynəlxalq qiyməti də, digər illərlə müqayisədə dəfə fərqlidir. Görülən işlərin nəticəsində, Azərbaycan Dünya Bankının hazırladığı "Doing Business, 2019" hesabatında dünyanın 25-ən yaxşı investisiya mühitində malik olan, eyni zamanda, 10-ən çox islahat aparan ölkələr sırasına daxil olub. Investisiya mühitindən vərəsənin birdəfəlik ödəmə 11 min manat məbləğində birdəfəlik ödəmə veriləcəyi bildirilirdi. 2019-cu il 28 yanvar tarixli Fərman isə birdəfəlik ödəmə verilməsi nəzərdə tutulan şəhid vərəsələrinin əhatə dairəsinin genişlənməsinə səbəb oldu. Beləliklə, hər iki Fərmanın icrası olaraq, 12268 şəhidin vərəsələrinə ödəmə verilməsi üçün dövlət büdcəsindən 135 milyon manat vəsatit ayrıldı. Birdəfəlik ödəmə ilə təminat programmı, artıq 85,4 faiz icra olunub. Prezident İlham Əliyevin müvafiq Fərmanının icrası olaraq, şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə (11 min manat) ilə təminat işləri davam etdirilir. Ümumilikdə, qeyd etdiyim ki, 12268 şəhidin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə almaq hüququ müəyyən edilib ki, bu gündək, artıq 10472 şəhidin 15498 vərəsəsinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatına dair qərar qəbul olunub.

Seçkilərdə qələbə qazandıqdan sonra Prezident İlham Əliyevin imzaladığı ilk Fərman - 2018-ci il 19 aprel tarixli Fərmanın şəhid vərəsələrinə birdəfəlik ödəmənin (11 min manat) verilməsi ilə bağlı olmasının həssas qrupların sosial müdafiəsinin gücləndiriləcəyinin Onur növbəti prezidentlik dövründə də siyasetinin başlıca istiqamətlərində olduğunu təsdiq etdi. Bu Fərmandan 1997-ci il avqustun 2-dək Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdürücəyə görə, ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların vərəsələrinə Fərmanla müəyyənləşdirilmiş qaydada 11 min manat məbləğində birdəfəlik ödəmə veriləcəyi bildirilirdi. 2019-cu il 28 yanvar tarixli Fərman isə birdəfəlik ödəmə verilməsi nəzərdə tutulan şəhid vərəsələrinin əhatə dairəsinin genişlənməsinə səbəb oldu. Beləliklə, hər iki Fərmanın icrası olaraq, 12268 şəhidin vərəsələrinə ödəmə verilməsi üçün dövlət büdcəsindən 135 milyon manat vəsatit ayrıldı. Birdəfəlik ödəmə ilə təminat işləri davam etdirilir. Ümumilikdə, qeyd etdiyim ki, 12268 şəhidin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə almaq hüququ müəyyən edilib ki, bu gündək, artıq 10472 şəhidin 15498 vərəsəsinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatına dair qərar qəbul olunub.

"BİZİM ÜÇÜN AZƏRBAYCAN VƏTƏNDƏŞLARININ RİFAHI, ONLARIN DOLANIŞIĞI BAŞLICA VƏZİFƏDİR"

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların ailələrinə, fiziki sağlamlıqlarını itirən insanlara, onların problemlərinə böyük həssaslıqla yanaşılır, əllillərin, müharibə veteranlarının, şəhid ailələrinin sosial rifahının yüksəldilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı məlum sərəncamları ile bu kateqoriyalardan olan şəxslərin sosial müdafiəsi günündə gücləndirilir. Təkcə bu ilin ötən dövründə Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial islahatlar paketi vətəndaşların rifahına ciddi dəstək olan inqilabi addımların atılması imkan verib. Dövlət başçısı İlham Əliyevin cari ilin fevral ayında imzaladığı 8 Sərəncam, 4 Fərman sırası vətəndaşın sosial əməkhaqqının yaxşılaşdırılması, aztəminatlı ailələrin, qacqın və məcburi köçkünlərin, müharibə veteranlarının, şəhid ailələrinin və başqa kateqoriyalardan olan insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə hesablanıb və bu tədbirlər sosial sahədə inqilabi dəyişikliklərin başladığını xarakterize oluna bilər.

Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkədə sosial məsələlərin həllini, əhalinin rifahının yüksələşməsini prioritet məsələ hesab edir və ölkəmizdə bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin siyasetinin əsasında xalqın rifahının yüksəlməsi dayanır. Prezidentin, qeyd etdiyi kimi, bizim üçün Azərbaycan vətəndaşlarının rifahi və onların dolanışığının başlıca vəzifədir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Bakı Avropa Gənclər Olimpiya Festivalına ev sahibliyi etməyə hazırlıdır

Son illər Azərbaycanda beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin, o cümlədən, bir çox idman növləri üzrə dünya və Avropa çempionatlarının, dünya kuboku və Qran-Pri yarışlarının təşkilini ənənəvi hal alıb. Birinci Avropa Oyunlarına, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına, 42-ci Ümumdünya Şahmat Olimpiadasına, "Formula-1" yarışlarına, eləcə də, Avropa dünya çempionatlarına yüksək səviyyədə ev sahibliyi edən Azərbaycan bu tədbirlərin, davamı olaraq, artıq 23 gündən sonra daha bir beynəlxalq tədbir - Avropa Gənclər Olimpiya Festivalına ev sahibliyi edəcək. Bu, Azərbaycanın idman siyasetinin növbəti qələbəsi və beynəlxalq federasiyaların ölkəmizdə aparılan işlər, həmçinin, idman və bədən təbiyəsi sahəsində nailiyyətlərimizə verilən qiymətin daha bir təzahürüdür. 23 gündən sonra milyonlarla insanın qəlbini bir daha Bakıda döyüncək. Beynəlxalq idman yarışlarına ev sahibliyi edən Azərbaycan növbəti dəfə öz təcrübəsindən yararlanaraq, Avropa Gənclərinin Yay Olimpiya Festivalını da ölkəmizdə yüksək səviyyədə təşkil edəcəkdir.

Avropa Gənclər Festivalının ideyası gənclərə Olimpiya hərəkatını tanıtmaq, Olimpiya dəyərləri və ideallarını öyrətmək məqsədi daşıyır. Avropa Olimpiya Komitesinin sabiq prezidenti Jak Roq tərefindən 1990-ci ilde iki ilə sürülən bu ideya 14-18 yaş arasında gənc Avropa atletləri üçün yüksək səviyyəli çoxşaxəli idman növü tədbirdir. Birinci festival 1991-ci ilde Belçikanın paytaxtı Brüsselde keçirilib. Bu tədbir iki ilde bir dəfə, cüt deyil, tek illerde qışda və yayda keçirilir. Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı Avropa Olimpiya Komitesinə aiddir və Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin himayəsi ilə Avropa Olimpiya Komitəsi adından təşkil olunur. 2019-cu ilde isə paytaxt Bakının bu yarışlara ev sahibliyi etməsi hevali olunub.

İyulun 20-28-də Bakıda keçiriləcək Avropa Gənclər Olimpiya Festivalında iştirak etmək üçün Azərbaycana 3600-dən çox idmançı və texniki nümayəndə geləcək. Atletlər gimnastika, atletika, basketbol, velosiped idmanı, həndbol, cüdo, üzgüçük, tennis, voleybol və güləş yarışlarında qüvvələrini sınayacaqlar. Festival zamanı 12 idman obyektiində 2500-dən çox könülü fəaliyyət göstərecəkdir.

BAKININ ÇOXŞAXƏLİ GÖZƏLLİYİNİ TƏSVİR ETDİRƏN ƏHATƏLİ ÇALARLAR PALİTRASI - "BAX VƏ HİSS ET!"

"Bakı-2019" XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının loqosu olduqca maraqlıdır. "Leo Burnett" brend agentliyinin dizaynerlərindən ibarət yerli heyətin tərtib etdiyi loqo dostluq, ədalətli oyun və tolerantlıq ruhunu gücləndirən müasir, dinamik və qeyicidir. Brendin əsas məqsədi beynəlxalq idman yarışlarına ev sahibliyi edən ölkənin və şəhərin qədim mədəniyyətini, tarixini eks etdirmek, eyni zamanda, gələn il baş tutacaq idman yarışının bundan əvvəlkilərle müqayisədə fərqi nümayiş etdirmek və milyonlarla insanı bir araya getirən idman tədbirində "Bax və hiss et!" şurənini nümayiş etdirmekdir. Bakının əsas mədəniyyətini - od və Qədim Azərbaycan naxışını olan butanı, birləşmə və dostluq konsepsiyanını özündə ehtiva edən loqo, eyni zamanda, Azərbaycan paytaxtinın möhtəşəm müasir memarlıq nümunələrini - Alov Qüllələri və Heydər Əliyev Mərkəzini de təsvir edir. Parlaq rəngləri canlandıran bu loqo yarışlara qatılacaq hər bir iştirakçının müsbət enerjisi və Bakının çoxşaxəli gözəlliyini təsvir etdirən əhatəli çalarlar palitrasından ibarətdir. Bu loqo, Azərbaycan mədəniyyətinin təzahürü olmaqla yanaşı, Avropa Olimpiya Hərəkatının əsl ruhunu və bütün dünyani ilhamlandıran, milyonlarla insanı bir araya getirməyi bacaran idman mübarizəsini eks etdirir.

"Bakı-2019"un rəsmi talismanları isə Cırdan və Bəbirdir. Maraqlı obraz olan Cırdan öz cəsarətindən və zəkasından ilhamlanır. O, güclü milli özünəməxsusluğunu, dərrakəsi, həzircavaklı, mübarizliyi və digərlərinə rəğbəti ilə seçilir. Nağılların birində Cırdan Divin başını qatır və dostlarını xilas edir. O göstərir ki, gənc və balaca olmasına baxmayaraq,

qorxmaz qəhrəman ola bilər. Qafqaz Bəbiri isə, Azərbaycanın füsunkar təbiətinin zənginliyini təşviq edəcək. Qafqaz Bəbiri Azərbaycan faunasında ən yaxşı tanınan və haqqında geniş məlumat olan heyvan növlərindən biridir. Bu heyvan təbii gözəllik, güc, qorxmazlıq və sürət rəmziidir.

Ceyran qonaqlara Azərbaycanın zəngin irsine nəzər salmağı təklif etməklə, Oyunların mədəniyyət elçisi oldu. Ceyran ölkədə təbii gözəlliyin, zərifliyin və saflığın simvolu və Azərbaycanda qorunan heyvan növlərindən biridir. Qafqaz dağlarından tutmuş Xəzər deñizinin sahillerindən Ceyran qonaqlara ölkə boyu bələdçilik etdi və onlara Azərbaycanın gözəlliklərini nümayiş etdirdi.

BEYNƏLXALQ YARIŞLARIN YÜKSƏK SƏVIYYƏDƏ KEÇİRİLMƏSİNİ ŞÖRTLƏNDİRƏN AMİLLƏR

Bele yarışların keçirilməsi, onu göstərir ki, Azərbaycan dönyanın qabaqcıl idman ölkələri sırasında öz layiqli yerini tutub. Ölkəmizdə mötəbər idman yarışlarını keçirməsinin arxasında da, məhz Azərbaycanın inkişafı, müasir infrastruktur və təhlükəsiz ölkə olması amili dayanır. Ölkəmizdə müasir tələblərə cavab verən möhtəşəm idman qurğuları fəaliyyət göstərir. 2015-ci ilde istifadəyə verilən Bakı Olimpiya Stadionu 68 min tamaşaçı tutumuna malikdir. Bu nəhəng idman qurğusu müasir memarlıq üslubu, xüsusi gözəlliyi və funksional baxımdan, əlvəriliyi ilə seçilir. Beynəlxalq standartlara tam cavab verən stadionda müxtəlif funksiyalı tribunalar, qaçış zolağı və digər infrastruktur yaradılıb. Əsas və köməkçi stadionlardan, həmçinin, mexaniki binadan ibarət olan stadionda əsil tamaşaçılar, VVIP, VIP, CIP və media bölmələri mövcuddur. Birinci Avropa Oyunlarının təntənəli açılış və bağışlı mərasimləri, eləcə də, atletika yarışları, məhz bu stadionda təşkil olunub. Bakı Tennis Akademiyası da Azərbaycanda bu tipdə inşa edilmiş ilk idman qurğusudur. İlin bütün fəsillərində yerli və beynəlxalq yarış və məşqələrin keçirilməsi üçün müasir tələblərə cavab verən istilik və havalandırma sistemi quraşdırılıb. Bakı Tennis Akademiyasının ərazisində idman hovuzu və məşq zalı da istifadəyə verilib. Bundan başqa 3 min tamaşaçı tutan mərkəzi universal stadion inşa olunub. Stadionda tennislə yanaşı, voleybol, mini-futbol, basketbol, həndbol, cimərlik voleybolu, güləş, boks və idmanın digər növləri üzrə ən mötəbər çempionatlar və turnirlər keçirmək mümkündür. Bu və ya digər idman qurğularının paytaxtimizdə mövcudluğu yarışların möhtəşəm keçirilməsinə əsas verir. Qeyd etdiyimiz festival Milli Gimnastika Arenası, Bakı Su İdmanı Sarayı, Bakı İdman Sarayı, Atletlər Kəndi və bir sıra idman qurğularında keçiriləcək.

İDMANÇILARIMIZ BEYNƏLXALQ YARIŞLARDA MEYDANÇALARI QƏLƏBƏ İLƏ TƏRK EDİRLƏR

Təşkilatçıqla yanaşı, ölkələrin idman sahəsində qazandıqları nəticələr də, çox vacib amillər sırasındadır. Sevindirici haldır ki, id-

EUROPEAN YOUTH OLYMPIC FESTIVAL

mançılarımız həmisi onlara göstərilən etimadı doğrudublar. Sidney görüşü ölkəmizə 2 qızıl, 1 bürünc medal qazandırdı. Afinadan Azərbaycana 5 medalla qazandırdı idmançılarımız Pekin yarışlarında 1 qızıl, 2 gümüş, 4 bürünc medalla pərəstişkarlarını sevindirdilər. Azərbaycana uğur gətirməklə, idmançılarımızın dünya birliyində tanınmasına səbəb olan London XXX Yay Olimpiadası daha uğurlu oldu. Belə ki, qaliblər üçün nezərdə tutulan medallardan 2 qızıl, 2 gümüş, 4 bürünc qazanmaqla, ölkəmizə 10 medalla döndülər. Çinde keçirilmiş yeniyetmələrin Yay Olimpiya Oyunlarında gənclərimiz əlavə aktivlər qazandılar. Bu kimi tarixi nailiyyətlər gənclərimizin idmana maraqlı və həvəsini daha da artırırdı. Azərbaycana 56 medal qazandıran Birinci Avropa Oyunları, bir daha təsdiqlədi ki, ölkəmizdə perspektivli, güclü idmançılar nəslini yetişməkdədir. Avropa Oyunlarında iştirak etdən idmançıların və qonaqların etiraf etdikləri kimi, yarışları reallığı çevirmək üçün 27 ay ərzində, yorulmadan çalışmaq məsuliyyətini hər xalqa nəsib olan keyfiyyət deyil. İlk Avropa Oyunlarının, Dünya Şahmat Olimpiadasının, 17 yaşadək futbolçular arasında Avropa çempionatının, bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokunun, "Formula-1" kimi beynəlxalq yarışların ölkəmizdə keçirilməsi Azərbaycanda idmanın inkişafına göstərilən diqqəti dünyaya bəyan etdi.

Paytaxtimizdə təşkil edilən "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları bu oyunların standartlarını müəyyənləşdirdi və idmançılarımız üçün ən böyük qələbə meydani oldu. Avropanın 50 ölkəsindən 6000-dən çox idmançının iştirak etdiyi yarışlarda Azərbaycan atletləri 21-i qızıl, 15-i gümüş, 20-si bürünc olmaqla, 56 medal qazanaraq, 2-ci yeri tutdular. IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında idmançılarımız elə bir möhtəşəm uğura imza atıldılar ki, bu, hələ uzun müddət yaddaşlardan silinməyəcək. Belə ki, atletlərimiz 162 medalla (75 qızıl, 50 gümüş, 37 bürünc) "Bakı-2017"-nin ən güclüləri oldular. Atletlərimiz indiyədək iştirak etdikləri festivallarda yüksək nəticələr qazanıblar. Bu yarışlarda uğurlar, əsasən, cüdo və atletika idman növlərində elə olunub. 2015-ci ilde Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi təşkil olunan XIII Avropa Gənclərinin Olimpiya Festivalı atletlərimiz üçün uğurlu olmuşdu. Idmançılarımız 2 qızıl, 1 gümüş və 2 bürünc medal qazanmaqla, ümumi turnir cədvəlində 22-ci yeri tutdular. 2017-ci ilde Macarıstanın Györ şəhərində keçirilən yeniyetmələrin sayca 14-cü Olimpiya Festivalında isə, qitənin 50 ölkəsindən 3600-ə qədər idmançı medallar uğrunda mübarizə aparıb. Komandamız yarışın yekununda 50 ölkə arasında 33-cü yeri tutub.

Hazırda idmançılarımız Minskədə keçirilən ikinci Avropa Oyunlarında ölkəmizi təmsil edirlər. Bu günə qədər Azərbaycan idmançıları 1-i qızıl, 4-ü gümüş, 9-u bürünc medal olmaqla, yarışlarda uğur qazanıblar.

Nəzakət ƏLƏDDİNQİZİ

Bu il ölkəmizə 180 ölkədən 1 milyondan çox turist gəlib

Yanvar-may aylarında Azərbaycana dönyanın 180 ölkəsinin 1094,8 min və ya 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,7 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib.

Gələnlərin 28,5 faizi Rusiya Federasiyası, 26,0 faizi Gürcüstan, 10,9 faizi Türkiyə, 7,7 faizi İran, 3,0 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, hər birindən 1,9 faiz olmaqla Ukrayna və Hindistan, hər birindən 1,6 faiz olmaqla Böyük Britaniya və Türkmenistan, hər birindən 1,2 faiz olmaqla Pakistan və İraq, 14,4 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olub. Gələnlərin 69,1 faizini kişilər, 30,9 faizini isə qadınlar təşkil edib. /Trend/

Ölkəmizə yanvar-may aylarında gələnlərin sayıda daha çox artım Türkmenistan (1,9 dəfə), Misir (1,8 dəfə), Çin (1,8 dəfə), Hindistan (1,7 dəfə), Səudiyyə Ərəbistanı (1,7 dəfə), Böyük Britaniya (42,3 faiz), Cənubi Koreya (31,4 faiz), Yaponiya (30,1 faiz), Almaniya (28,0 faiz), Kanada (27,7 faiz), Polşa (23,4 faiz) və Gürcüstan (22,7 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınıb. 2019-cu ilin yanvar-may aylarında Avropa İttifaqına üzv ölkələrində gələnlərin sayı 27,8 faiz artaraq 54,4 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı isə 3,6 faiz artaraq 380,8 min nəfər olub.

Ölkəmizə gələn əcnəbiler və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 60,4 faizi dəmir yolu və avtomobil, 38,8 faizi hava, 0,8 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib. 2019-cu ilin yanvar-may aylarında xarici ölkələr gedən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının sayı əvvəl ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 25,5 faiz artaraq 2065,9 min nəfər olub. Ölkə vətəndaşlarının 39,5 faizi İran, 27,0 faizi Gürcüstana, 18,3 faizi Rusiya Federasiyasına, 9,8 faizi Türkiyəye, 5,4 faizi isə digər ölkələrə gedib. Gedənlərin 66,4 faizi kişilər, 33,6 faizi isə qadınlar olub.

Bu dövrə İranın gedən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 73,6 faiz, Gürcüstana gedənlərin sayı 10,6 faiz, Rusiya Federasiyasına gedənlərin sayı 5,6 faiz, Türkiyə gedənlərin sayı isə 0,1 faiz artıb. Cari ilin yanvar-may aylarında xarici ölkələrə səfər etmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 83,8 faizi dəmir yolu və avtomobil, 15,4 faizi hava, 0,8 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib.

28 iyun 2019-cu il

Ermənistan məhvə doğru sürüklənir

Azərbaycan və Ermənistən xərici işlər nazirlərinin ABŞ-da keçirilən görüşündən sonra Moskvada daha bir görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulur. Sizcə, ardıcılıq xarakteri daşıyan bu görüşlərin, münaqişənin həllinə nə isə bir təsiri var? Söhbət etdiyimiz müsahibərimizin fikirləri fərqli oldu.

Politoloq Qabil Hüseynli:
“İrəvan Moskvanın tabeçiliyindədir”

- İndiyə qədər Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı aparılan görüşlərin heç bir nəticəsi olmayıb. Yəni keçirilən bu görüşlər formal xarakter daşıyıb. Bu formallığın səbəbi də Ermənistən tutduğu qeyri-konstruktiv mövqeyi ile bağlıdır. Ermənistən mövqeyi isə Moskvaya bağlıdır. Yəni əger Rusiya tərəfi Ermənistana təzyiqlər göstərəcəkse, onu konstruktiv davranışma vədar edəcəkse, bəlkə Dağılıq Qarabağ münaqişənin həlli istiqamətində aparılan danışqlarda nəticə ve irəliliyişlər elde edile bilsin. Neca ki, İrəvan Moskvanın tabeçiliyindədir, onun diktəsi altındadır, bu danışqlar prosesində irəliliyişlər baş verə bilməz. Demək olar ki, eksər hallarda imitasiya xarakteri daşıyır, vaxt udmaq məqsədi güdür, bu səbəbdən də, danışqlar nəticəsizdir. Bir sözə, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində nəzərdə tutulan Moskva danışqlarına da o qədər böyük ümidi baxmırıam. Çünkü Moskva İrəvanı müdafiə edir və ona görə də, bu danışqların hər hansı bir beynəlxalq hüquq normalarına uyğun nəticələnəcəyinə ümidiçən çok azdır.

Politoloq Elşad Mirbəsiroğlu:
“Ermənistən yenə də təmas xəttində təxribatlarla məşğul oldu”

- Xərici işlər nazirlərinin keçirilən ABŞ görüşünün əsas nəticəsi, növbəti bir görüş barəsində qarşılıqlı razılışma oldu. Amma məsələnin digər görünən tərəfi odur ki, bu görüş mahiyyət etibarı ilə Ermənistən dırnaqarası seyləri nəticəsində, deklorativ xarakter daşıyır. Bu deklorativ ifadə edən əsas məqam ondan ibarət-

dir ki, görüş öncəsi, Ermənistən tərəfi yenə də təmas xəttində təxribatlarla məşğul oldu və görüş üçün sanki başqa bir mövzunu öne çıxardı. Mövzu da ondan ibarət oldu ki, atəşkəs rejimine əməl olunsun, qarşılıqlı etimad məsələləri üzərində ciddi düşünülsün. Yəni birbaşa olaraq, münaqişənin tənzimlənməsi istiqamətində hər hansı bir nəticənin əldə olunmasından daha çox, diqqətlər yene də təmas xəttində baş verənləre fokuslandı. Bu da, təbii ki, Ermənistən tərəfinin məqsədli addımı idi və biz diqqət yetirsək, görərik ki, Ermənistən tərəfi hemişə münaqişənin tənzimlənməsi ilə bağlı nəzərdə tutulan görüşlər öncəsi təxribatlara əl atır. Növbəti görüşün keçirilməsi ilə bağlı müyyəyenliyin ortada olması özü-özlüyündə müsbət haldır. Amma Ermənistən mövqeyində, hər hansı bir dəyişikliyin müşahidə olunması fonunda, bu görüşün nəticəsində nəyinə gözlənilməsi haqqında düşünmək sadələvhəlük olardı. Bu baxımdan, sadəcə olaraq, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi prosesində ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr ölkələri bir növ özlərinin feallıqlarını nümayış etdirmək isteyirler və bu nümayişdə elə biri-birlərinin karşısındıra göstərilən nümayışdır. Yəni biri-birlərinə sübut etmək isteyirler ki, münaqişə veziyətində menim də təsirim ola bilər və mən də ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr ölkələrindən biri kimi fealiyyət göstərmək iqtidarındayam. Hesab edirəm ki, bundan kənarə çıxmak, hələlik, müşahidə olunmur.

Siyasi şərhçi Azər Həsət:
“Münaqişə həddən artıq çox uzanır”

- Xərici işlər nazirlərinin görüşlərinin intensivləşməsi, ümumiyyətlə, münaqişə tərəfləri olaraq, Azərbaycanla Ermənistən arasında danışqların sürətləndirilmesi işin xeyrinədir. Çünkü bu münaqişə, həddən artıq çox uzanır və insanların öz doğma yurdularına qayıtmaq istərdilər. Eyni zamanda, elə ermənilərin özləri də yorulublar, rəhatlığa ehtiyacları yaranıb. Bu baxımdan, düşünürəm ki, görüşlərin ardıcılığı və mahiyyəti üzrə danışqların aparılması münaqişənin həllinə ciddi töhfə verəcək. Lakin unutmayaq ki, Ermənistən tərəfi, bir qayda olaraq, danışq xatirinə danışq aparır ki, vaxtı daha da uzatsın, vaxt qazansın. Ona görə də, Azərbaycan tərəfi hər görüşdə məsələnin mahiyyətinin müzakirəsində israr etməlidir. Əks-təqdirdə, danışqların bize heç bir faydası olmayacağı.

GÜLYANƏ

Bakıda Beynəlxalq Sığorta Forumu keçiriləcək

Junun 28-də Bakıda “Azərbaycanda sığorta bazarı: trendlər və imkanlar” adlı Beynəlxalq Sığorta Forumu keçiriləcək. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının mətbuat xidmətin-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, forumda Azərbaycanın sığorta bazarındaki mövcud vəziyyət və investisiya imkanları, icbari sığorta bazarı, sığortalıların imkanlarının və hüquqlarının genişləndirilməsi, tibbi sığorta sahəsində dayanıqlı ekosistemin qurulması, Azərbaycanda sığorta təminatının təkmilləşdirilməsi, o cümlədən sığorta bazarında rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi və digər mövzular üzrə ətraflı məlumatlar təqdim olunacaq, panel müzakirələr aparılacaq.

Forum çərçivəsində Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası, Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyası və İcbari Sığorta Bürosu arasında əməkdaşlığı dair anlaşma memorandumunun imzalanması nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, İcbari Sığorta Bürosu tərəfindən sığorta hadisərinin idarə edilməsi sisteminin (HiS) təqdimati keçiriləcək.

Dəfələrlə sübuta yetirilib ki, AXCP sədri Əli Kərimlinin “hakimiyətə gəlmək” arzusu, sadəcə, xam xəyaldır və bu məsələdə onu dəstəkləməyənlər yalnız düşərgənin digər qanadlarında yer alan müxalifatçılar deyil, o cümlədən, iqtidarin siyasetini dəstəkləyən xalqdır. Məhz xalq amili “axecepeçilərin” sədrini aqressivləşdirir, nəticədə, zaman-zaman xalqdan qisas alacağını həyasızcasına bəyan edir.

Xüsusilə, siyasi çevrələrde jurnalista ilə məşğul olanlara, həmçinin, siyasi cəhətdən intellektual səviyyəli şəxslərə qarşı söyüşlər söydürən Ə.Kərimli bütün gücünü sosial şəbəkələrdə yönəldərək, gecə-gündüz, dayanmadan dövlətçilik maraqlarını müdafiə edən istenilən insanları təhqir hədəfincə alır. Əslində, onun bu kimi “texnologiyası” heç bir səməra vermir, əksinə, bir çoxları bənər metodlardan iyrənir, ürpənir və kərimlilər düşərgesini tərə edirlər.

Ösas məsələ, məhz AXCP sədrinin qisasçılıq hissi ilə alış-bayanı reallığıdır ki, bu reallıq, bir gün əlbət ki, onun özünü yandıracaq. Çünkü o da, kimseyə sərr deyil ki, Ə.Kərimli çox sevdiyi mikrofonundan ikiellüapisaraq, “demokratiya” və “insan haqları” bağırısa da, ilk olaraq, öz çevrəsindəkilerin hüquqlarını pozur, avtoritar idarəcilik siste-

lərlə insanlar var...

ABŞ-da yaşayan jurnalist-bloqer İsmayıll Cəlilov internet trolların hücumundan şikayətləndiyi videomüraciətlə çıxış edib

Misal üçün, bu günlərdə jurnalist İsmayıll Cəlilovla bağlı olay bütün bunların real sübutudur. ABŞ-da yaşayan jurnalistin AXCP sədri barədə söylədiyi sözler onun xoşuna gelməyib və anında birçə hərəkətə trol qrupu iş başına keçib. Nəticədə, İ.Cəlilov internet trolların hücumundan şikayətləndiyi videomüraciətlə çıxış edib. Jurnalistin sözlərinə görə, ona qarşı kampaniya “Youtube” kanalındaki müsahibələrdən birində Ə.Kərim-

Əli Kərimli xalqa müxalifdir və xalqdan qisas alacağını düşünür

Bu məsələdə onun yanında olanlar söyüş qrupları və trollardır

mi yürüdür, demokratik ab-havani zəhərləyir, təşəbbüs edənləri dərhal özündən uzaqlaşdırır, onun çirkin siyaseti nəticəsində, həbsə düşmüş şəxsləri taleyin hökmüne buraxır və s. Budur AXCP sədri Ə.Kərimlinin gerçək “siması”, yaxud simasızlığı!

200-ə yaxın saxta “Facebook” hesabı olan Kərimli üçün sosial şəbəkə əsl təhdid meydanına çevrilib

O da əbəs deyil ki, artıq siyasi çevrələrde Kərimli real dünyadan deyil, sosial şəbəkələrin “siyasetçisine” əvvələnmişdir. Bütün fəaliyyəti üçün ona bir neçə kompüter və çox sayda saxta hesab bəs edir. Yalnız öz idarəsində 200-ə yaxın saxta “Facebook” hesabı olan Kərimli üçün sosial şəbəkə əsl təhdid meydanına əvvələnmişdir. Rəhbəri olduğu trollar, məhz Kərimlinin diktəsi, birbaşa tapşırığı ilə “Facebook”da, “Youtube”da rüzgar əsdirir, “bey tərif”i yağıdır, ona qarşı yönəlmiş, hətta yüngül irada bele hədə-qorxuya cavab verir, daha da uzağa gedərək, təhdidlər və ardınca isə söyüşlər yazırlar.

Ancaq söyüşlər yanaşı, təhdidlər də yer alır. Bəlkə de Ə.Kərimlinin “asacığı”, “kəsəcəyi” şəxslər arasında yüzlərlə və min-

linin ünvanına təqidi fikirlərin səslenməsindən dərhal sonra sosial şəbəkələrde başlayıb. Nəticədə, İ.Cəlilovun “Facebook” sosial şəbəkəsindəki səhifəsinə Ə.Kərimlini dəstəkləyən internet trolları tərəfində təhqir olmayıb. Jurnalist olaraq, mən heç vaxt imkan vermərəm ki, efrimdə kiminə ünvanına təhqir səslənsin. Lakin bundan dərhal sonra minim səhifəmə Ə.Kərimlinin trolları həcum çəkdi və təhqiramız şəhərlər yazımağa başladılar. Adı tənqidə şəxsiyyətin alçaldılması ilə cavab verən bu qrupa nə deyəsən?” deyə İ.Cəlilov yazıb. Bu kimi davranışların isə, bir adı var - qisasçılıq!

İlkin Rüstəmzadənin #Qınayıram həştəqi...

İndi isə, növbət faktə da diqqət yetirək. Vaxtilə Kərimliyə yaxınlığı ilə seçilən, lakin sonradan ondan üz əvvələn İlkin Rüstəmzadənin yazdığı status diqqətçekicidir. SİTAT: “Cəbhəçilərə ayıb olsun! Trolluq eləyirələr az deyil, hələ bunu açıb-ağardırlar da. Sonra qabaqlarına screenlərini (yazdıqları statuslarının şəkillərini - R.R.) atırsan, boyunlarına almırlar.

Hələ o liderləri. Keçən dəfə göründük ki, çay içib, söhbət eliyək. Kima deyirsən. Telefonları dayanmırı. Ona səs atır, buna zəng edir. “Filankəsi söyüñ”, “bəhmənkəsi də yaddan çıxarmayıñ”, “hə, o, yadımdan çıxmışdı, onu da”, “Narahat olma, ayın axırı alassız” temalarını eşitməkdən bezdik. Ayıbdır, qınayıram”.

Bu statusun sonunda isə. #Qınayıram həştəqi qoyulub.

Beleliklə, fakt budur ki, AXCP sədri Ə.Kərimli həqiqətən də, xalqa, dövlətçilik maraqlarına qarşı amansızcasına qənim kəsilmiş bir siyasi vəhşidir və onu tanıyanlar da, yaxşı bilirlər ki, bu, belədir. Sadəcə, bələ bir ünsürün hələ də ortaçıda var-gəl etməsi, nəyə görə bu əməllerinə görə cavab verməməsi bəzi suallar doğurur...

Rövşən RƏSULOV

Yaxud uçuruma gedən yol...

Ermənistən daxilində son vəziyyətin təhlili istər ictimai-siyasi, istərsə də sosial-iqtisadi müstəvəde gərginliyin yenidən yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini göstərir. Bunun səbəbi isə, küçə demokrati Nikol Paşinyanın, hakimiyətə gəlməzdən əvvəl verdiyi vədləri yerinə yetirə bilməməsidir. Bu isə, erməni cəmiyyətində yeni narazılığa rəvac verir. Yaranmış vəziyyətdə Paşinyanın etirazları səngitmək üçün səlfərinin taktikasından istifadəyə daha çox meyllənir. Söhbət cəbhədə gərginliyi artırmaqla diqqəti daxili problemlərdən bu istiqamətə yönəltmək cəhdlerindən gedir.

Son vaxtlar düşmənin atəşkəsi daha intensiv şəkildə pozması, müxtəlif təxribatlara cəhd etməsi, əsasən də, məlki əhalini hədəfə alması qeyd edilənlərin nəticəsi sayılır. Yeri gəlmışkən, qeyd edək ki, artıq bununla bağlı Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov konkret tapşırıqlar da verib. Bütün bunlar, o deməkdir ki, düşmənin istənilən təxribatı ona daha baha başa geləcək. Özü də yaranmış vəziyyətdə bütün məsuliyyət Ermənistən hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür.

Təəssüf doğuran isə, odur ki, sosial problemlərin möngənəsində boğulan Ermənistəndə etiraz aksiyaları səngimek bilmədiyi halda, hələ də Nikol Paşinyanın bu sahədə bir adımlı belə irəli gedə bilmir. "Küçə demokrati" isə, nə yalan vədlərə, nə də populist çıxışlara son qoyur. Nəticədə, düşmən təxribatı erməni ordusunda itkilərin sayını sürətlə artırır.

Azərbaycan Prezidentinin hər sərt xəbərdarlığı Ermənistəni təşvişə salır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarında erməni tərəfinə dəfələrlə sərt xəbərdarlıqlar edərək, açıq şəkildə diqqətə çatdırır ki, bu gün Ermənistən ordusu bizimlə rəqabet apara bilməz: "Ermənistən indi çox ağır vəziyyətə düşüb. İyirmi il Ermənistəna rəhbərlik etmiş kriminal diktatura rejimi çöküb. Ancaq əfsuslus olsun ki, Ermənistənda rəhbərliyə gəlmış yeni simalar öz məsuliyyətini dərk etmir, sarsaq bəyanatlar verirlər və təmas xəttində, Ermənistən-Azərbaycan sərhədində gərginliyə rəvac verən addımlar atırlar. Azərbaycan Ordusu onlara laiyqli cavabını verir, verəcək, necə ki, 2016-ci ilin aprel döyüslərində onları yerinə oturdur, torpaqlarımızın bir hissəsini azad etdi, bu ilin may ayında Naxçıvan istiqamətində uğurlu əməliyyat nəticəsində böyük ərazi nəzarətimizə keçdi".

Təəssüf doğuran odur ki, Ermənistənən baş naziri Paşinyan populist çıxışları və səvadsız siyasi baxışları ilə, elə zənn edir ki, bu yolla neyəsa nail ola biləcək. Bu isə, bir daha göstərir ki, düşmən ölkə Azərbaycana işğala son qoymaq üçün savaş yoldan başqa bir yol buraxmir. İndiye qədər Azərbaycan tərəfi gözləyirdi ki, beynəlxalq quşuların təzyiqi ilə Ermənistən rəhbərliyi işgal olunmuş torpaqlarla bağlı öz "siyasetində", danışçılar prosesində daha konstruktiv mövqə tutacaq. Amma bu, baş vermir. Əksinə, yeni rəhbərlik də əvvəlki rəhbərlər kimi, qeyri-konstruktiv mövqə nümayiş etdirir. Ona görə də, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qarabağla bağlı öz qətiyyətini, ciddiliyini ortaya qoydu və bir daha növbəti xəbərdarlığını etdi.

Artur Kazinyan: "Paşinyanın addımları onun siyasetdə hələ çox naşı olduğunu göstərir"

Erməni ekspert Artur Kazinyan da bildirir ki, Paşinyanın addımları Qarabağ məsələsində kövrək sülhü təhlükə altında qoyub

Ermənistən hərc-mərclik və xaos burulğanında

ve savaş istənilən an başlana bilər: "Paşinyanın addımları onun siyasetdə hələ çox naşı olduğunu göstərir ve təəssüf ki, belə vəziyyətdə Qarabağ savaşı yenidən təkrarlanı biler. Amma öten əsrin 90-cı illərində fərqli olaraq, indi vəziyyət bizim ihmimiz deyil. İstər hərbi, istərsə də diplomatiya sahəsində. Azərbaycan bölgədə mövqələrini xeyli gücləndirir. Üstəlik, Rusiya və Türkiye də Azərbaycanın yanındadır. Ermenistan isə tək qalib və bu durumda Qarabağ müharibəsinin yenilənməsi bize müsbət nəsə vəd etmir".

Artases Qeqamyan: "Nikol Paşinyan hələ də hansıa virtual dünyada işləməyi davam etdirir"

Diger erməni ekspert Artases Qeqamyan isə, qeyd edir ki, Nikol Paşinyan hələ də, hansıa virtual dünyada işləməyi davam etdirir: "Demək yetər ki, onun çıxış və nitqlərini analiz edərək, bir nəticəyə gelirsin: ölkə rəhbərinin gerçəklilikdən tam ayrı düşdürüyən qabağındadır. Görünən budur ki, Azərbaycan savaşa hazırlaşır, Paşinyan isə əksinqilabçıları ifşa etməklə məşquldur. Bu da, Ermenistana baha başa gələcək".

Ermenistən "Iragir" sayı isə yazar ki, Yerevanın yeni geosiyasi reallığı görməsi çox vacibdir: "Nəzərə alınmalıdır ki, Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyip Ərdoğan rus həmkarı Vladimir Putinlə İdliblə bağlı razılaşdı, evəzində, Bakı və Ankara Moskvadan Dağlıq Qarabağı alacaq".

Ermənistən Milli Statistika Xidmətinin məlumatına görə, ölkə əhalisinin yarıdan çoxu yoxsulluq həddində yaşayır: "2008-ci ildə yoxsulluq həddi 27,6 faiz olub, bu gün isə, bu göstərici, artıq 52 faizi keçib. 2014-cü ildə Ermənistən 5 min 242 vətəndaşı 44 ölkədən siyasi siğınacaq istəyib. Son iki ildə isə, Ermənistəndən siyasi siğınacaq üçün 10 min vətəndaş müraciət edib. Siyasi mırqasiya ilə yanaşı, Ermənistəndən iqtisadi mühacirət də artıb. Son dönenlərdə Ermənistəndən mühacirət 4 min nəfər artaraq, 47 minə çatıb. Bunun nəticəsidir ki, Ermənistəndə

bölgələrdə yaşayan əhalinin sayı sürətlə azalan istiqamətdə inkişaf edir. Dramın qiymətdən düşməsi ölkədə bahalaşma prosesini sürətləndirib. Bu gün işğalçı Ermənistəndə vəziyyət çox acınacaqdır. İqtisadiyyat böhran içerisindeydir. Xaricdən axan külli miqdarda yardımalar isə, əvvəlki səviyyədə olmadığından, əhalinin sosial durumu dənə da ağırlaşır. İstehsalat dayanıb, sənaye müəssisələri işləmir. Əmək haqları verilmir. Ermənistən əhalisi yoxsulluqdan kütləvi şəkildə ölkəni tərk edir. İşğalçı ölkədə ticaret dövriyyəsinin azalması problemləri dərinləşdirir. Ermənistən artıq hər ayı iqtisadi geriləmə ilə başa vurur. Son dövrlərdə ölkədə xarici ticaret dövriyyəsi 222,5 milyon dollara bərabər olub. Bu isə, 2014-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, 51 faiz azdır".

Bir sözə, acınacaqlı siyasi situasiya ilə üzləşən N.Paşinyan, necə deyərlər, Ermənistən iflasdan-iflasa sürükləməkdədir. Bu faktdır ki, Ermənistən heç bir sərvəti olmayıb, qonşu ölkələrlə iqtisadi potensialı olmayan və nədən qazanıb, iqtisadiyyat quraçığı belli deyil.

Modest Kolerov: "Nikol Paşinyan ən axmaq və sadəlövh siyasi proseslərdən xəbərsiz küçə "demokratıdır"

Politoloq Modest Kolerov deyib ki, N.Paşinyan "ən axmaq və sadəlövh siyasi proseslərdən xəbərsiz küçə "demokratıdır". Paşinyan açıqcasına, utanmadan, heç nə giz-

lətmədən bütün məhkəmə sisteminə təzyiq edir, öz şəxsi problemlərinə görə, bütün məhkəmə sistemini dəyişmək məqsədi gündür". O, fikirlərinə davam edərək, bildirib ki, bununla, N.Paşinyan "siyasi motivi olan məhkəmə diktatürası" yaradır və R.Koçaryanla hesablaşmaq istəyir. Baş verən proseslər də bunu sübut edir. Baxın, N.Paşinyan R.Koçaryanın həbsdən buraxılması prosesine mane olmur, lakin ondan dərhal sonra hay-küy salır. Belə görünür ki, bu prosesi, ona görə təşkil ediblər ki, Ermənistəndə ikinci siyasi dalğa yaransın. Bununla, N.Paşinyan, birincisi, növbəti dəfə sosial-iqtisadi çətinliklərin günahını əvvəlki iqtidarı boyuna qoymağa çalışır. Yəni demək istəyir ki, "baxın, mən ədalətli olmağa, xalq üçün işləməyə çalışıram, işlahatların aparılmasına cəhd edirəm, ancaq bu lənətə gəlmüş əvvəlki iqtidalar bütün planları pozur. İkinci, Dağlıq Qarabağ məsələsinin Ermənistəndən xeyrinə hell edilməsinə mane olan əvvəlki iqtidarin "DQR"-dəki adamlarıdır. Onlar xəyanətkardırlar. Çünkü torpaqların bir hissəsinə Azərbaycana güzəşt etmək isteyirlər. Deməli, munaqışə hazırlıda Dağlıq Qarabağda oturan separatçılar vəzifələrindən gedəndən sonra həll edile bilər.

Üçüncüsü, N.Paşinyan göstərmək istəyir ki, Ermənistəndə işlahatların genişləndirilməsində maraqlıdır. İndi N.Paşinyan bu görüntünü yaradıb, Avropadan pul qoparmağa cəhd edir. Lakin həmişə olduğu kimi, əli etəyindən uzun gəlir və istekləri daşa dəyir".

Politoloq bildirib ki, Ermənistəndə hansısa işlahatların və ya inqilabın "ikinci və ən əsas mərhəlesi"ndən söhbət gedə bilməz: "Məhz yaranmış bu situasiya, onu sübut edir ki, artıq erməni cəmiyyətdən qutbləşmə dərinləşir. Biz o dərəcədə hər şeyə şübhə etməyə və dəyərsizləşdirməyə vərdiş etmişik ki, istənilən sağlam düşüncə xəncər-bıçaqla qarşılanır və şübhə altına alınır".

Bütün bu aspektlərin yekunu belədir: erməni lider hara gedirə, öz ilə ancaq söz, boş vədər, saxta tarix aparır və oradan da ancaq söz alır, qayıdır. Onu müasir erməni siyasetinin "söz tacarı" adlandırmaq olar. Yeri gəlmışkən, görünür, bu xüsusiyyət ona ec dadlarından, yeni özündən əvvəlki Ermənistən rəhbərlərindən qalib.

Bu yerdə Rusiya eksperti Aleksandr Duqinin Ermənistəndə işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarının boşaldılması, önce, beş ilə bağlı dediklərini bir daha vurğulamaq yerinə düşər. Aleksandr Duqinin işğal olunan beş rayonu boşaltmasının zəruri olduğunu bildirib: "Bundan sonra nizamlama prosesinin növbəti mərhələlərinə keçmək olar".

Göründüyü kimi, politoloqların açıqlamasından sade bir məntiqi nəticə alınır: Ermənistəndən problemin həlli ilə bağlı təsəvvürleri ilə reallıq arasında dərin bir ziddiyyət mövcuddur. Bunu nə ilə izah edirsən et, heç nə dəyişmir. İstər mücərrəd surətdə erməni xalqının iradəsindən bəhs et, istərsə də Paşinyan hakimiyətinin siyasi iradəsindən dəm vur və ya başqa tarixi "faktlar" gətir, reallıq budur: təcavüzkar zəbt etdiyi torpaqlardan getməlidir, vəssalam!

Beləliklə, Ermənistəndə hərc-mərcliyin, uçuruma gedən yolu munaqışının hələ də həll edilməməsinin başlıca sebəbkarı Paşinyan kimi küçə "demokratının" siyasi savadlılığı, və sade bir həqiqəti dərk edə bilməsi ilə birbaşa bağlıdır. Bunu dərk etmək çətin olmasa da, N.Paşinyan anlaması istəmir. Çünkü müstəqil deyil, böyük güclərin və erməni lobbisinin elində oyuncadır. Qondarma gedişlər etməklə, itirməkdə olan siyasi imicini möhkəmləndirməyə çalışır.

A.SƏMƏDOVA

28 iyun 2019-cu il

Dağıdıcı müxalifəti təlaşlandırın nədir?

Həyata keçirilən inqilabi islahatlar radikal düşərgəni bitirib

Yenə də dağıdıcı müxalifət təlaş içindədir. Bəs onları təlaşlandırın nədir? Son günler dağıdıcı düşərgənin əsas müzakirə mövzusu Azərbaycan hakimiyyətinin 2019-cu ilin əvvəllərindən start verdiyi genişməqyaslı islahatlar dalğasının, ardıcıl olaraq, davam etdirilməsidir. Onlar Prezident İlham Əliyevin atlığı addımlarla kölgə salmağa, məsələlərin mahiyyətini təhrif etməye çalışırlar. İddia edirlər ki, Azərbaycan hakimiyyətinin atlığı ardıcıl olaraq, inqilabi islahatlar, guya "Milli Şura"nın yanvarın 19-da keçirdiyi mitinqin nəticəsidir. Gülünc və səviyyəsiz düşüncə...

dent seckilərində iştirak edən namizədlərin, Milli Məclisin deputatlarının teklifləri sistemləşdirilərək nəzəre alınır. Azərbaycan hökumətinin ümumi strateji programı var ki, burada regionların inkişafı ilə yanaşı, beynəlxalq əlaqələrin də inkişaf etdirilməsi nəzəre alınır. Bilirsınız ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi yaradılıb. Bu, ona görədir ki, cəmiyyətdən gələn təkliflər təhlili edilsin və nəzəre alınıns. Dövlət başçısı regionlarda keçirilən görüşlərdə insanların problemləri ilə maraqlanır. Bu problemlərin hər biri həll edilir. Regionlarda binaların dam örtüklerinin dəyişdirilməsi, içmeli su ilə bağlı problemlərin aradan qaldırılması, məktəblərin, bağçaların tikilməsi, kənd təsərrüfatı məhsullarının emali müəssisələrinin açılması kimi təkliflər nəzəre alınır və bu işlərin həyata keçirilməsi üçün vəsait ayrılır. Əmək pensiyalarının, minimum əməkhaqqının, tələbələrin təqaüdünün artırılması 2019-cu ilin dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuşdu. Yəni prezident seckilərindən sonra proqrama daxil edilmişdi, ona görə də, 2019-cu ilin dövlət bütçəsində öz əksini tapdı. Şəhid vəresələrinə 11 min manatlıq birdəfəlik ödəmələrin verilməsi ilə bağlı narazılıqlar nəzarətə götürülmüşdü. Bu məsələ araşdırıldı və həll edildi.

Millet vəkili vurğulayıb ki, özünü müxalifət adlandıran bəzi qüvvələr, erməni lobbisindən vəsait alanlar, xaricdə oturub blogerlik edənlər Azərbaycanda aparılan uğurlu islahatlara kölgə salmağa cəhd edirlər: "Onlar bu islahatları öz adalarına çıxırlar. Deyirlər ki, "Biz çıxış etdik, dedik, hökumət addımlar atdı". İddia edirlər ki, guya hökumət yanvarın 19-da keçirilən mitinqdən qorxudığuna görə bu addımları atr. Bir daha qeyd edirəm ki, hökumətin atlığı addımlar ötən il 2019-cu ilin dövlət bütçəsi müzakirə olunan zaman nəzərə alınmışdı. Onlar xalqı aldadaraq, öz tərəflərinə çəkməyə çalışırlar. Deyirlər ki, mitinqə çox insan gələrsə, əməkhaqqı daha çox artar. Bunların hamısı yalandır, şayiədir. Bilirsınız ki, Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının iclasları keçirilir. Hökumət bu istiqamətdə addımları atır. Mətbusların azadlığa çıxmاسını istəməyənlər isə "Milli Şura"da toplaşanlar və xaricdə özünü müxalifət adlandıranlardır. Çünkü həmin qüvvələr hebdə olan şəxslərin adından istifadə edib etrafalarını genişləndirməyə çalışırlar. Yəni onlar istəmir ki, həmin şəxslər azadlığa buraxılsın. Onlara fikir vermək lazımdır.

Millet vəkili vurğulayıb ki, özünü müxalifət adlandıran bəzi qüvvələr, erməni lobbisindən vəsait alanlar, xaricdə oturub blogerlik edənlər Azərbaycanda aparılan uğurlu islahatlara kölgə salmağa cəhd edirlər: "Onlar bu islahatları öz adalarına çıxırlar. Deyirlər ki, "Biz çıxış etdik, dedik, hökumət addımlar atdı". İddia edirlər ki, guya hökumət yanvarın 19-da keçirilən mitinqdən qorxudığuna görə bu addımları atr. Bir daha qeyd edirəm ki, hökumətin atlığı addımlar ötən il 2019-cu ilin dövlət bütçəsi müzakirə olunan zaman nəzərə alınmışdı. Onlar xalqı aldadaraq, öz tərəflərinə çəkməyə çalışırlar. Deyirlər ki, mitinqə çox insan gələrsə, əməkhaqqı daha çox artar. Bunların hamısı yalandır, şayiədir. Bilirsınız ki, Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının iclasları keçirilir. Hökumət bu istiqamətdə addımları atır. Mətbusların azadlığa çıxmاسını istəməyənlər isə "Milli Şura"da toplaşanlar və xaricdə özünü müxalifət adlandıranlardır. Çünkü həmin qüvvələr hebdə olan şəxslərin adından istifadə edib etrafalarını genişləndirməyə çalışırlar. Yəni onlar istəmir ki, həmin şəxslər azadlığa buraxılsın. Onlara fikir vermək lazımdır.

19 yaşlı qız "Şix" çımrılıyında boğulub

"Şix" çımrılıyında Binəqədi rayon, Xocən qəsəbə sakini, 2000-ci il təvəllüdü Rəhimova Nərgiz Vahid qızı çımrəkən boğularaq ölüb. SIA xəbər verir ki, N.Rəhimovanın epilepsiyası olduğu bildirilib. Ehtimal edilir ki, dənizdə çımrəkən onda qıçılma baş verib.

Bakıda dönərdən zəhərlənmə hadisəsi ilə bağlı cinayət işi başlanıb

İyunun 25-də 20 nəfər Bakı şəhər sakini "qida zəhərlənməsi" diaqnozu ilə 1 sayılı Kliniki Tibbi Mərkəzə yerləşdirilib, müvafiq tibbi yardım göstərildikdən sonra evə buraxılırlar. Bakı şəhər Prokurorluğunundan SIA-ya verilən məlumatda görə, aparılmış araşdırılmalarla müəyyən edilib ki, həmin şəxslər qeyd edilən tarixdə paytaxtın Xətai rayonu, Babek prospekti 65 ünvanda yerləşən maşın bazarında fəaliyyət göstərən "Qədir xum" adlı dönerxanadan döner alıb yedikdən sonra səhhətlərində yaranmış problemlə elaqədar xəstəxanaya müraciət ediblər.

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin mütəxəssisləri ilə birlikde dönerxanaya baxış keçirilib, nümunələr götürülərək laborator müayinəsinə göndərilib. Fakta görə rayon prokurorluğununda Cinayət Məcəlləsinin 314.1-ci (səhərkarlıq) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, insanların zəhərlənmə səbəblərinin və digər halların müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə müvafiq ekspertizalar təyin edilib.

Əyri yolun
əxlaqsız
erməni
maşası...

Refiqə

Bəzən, ele sözlər olur ki, onun izahını verirsən, bəzən də, ele sözlər var ki, ünvanlanan o kəs-lərin ele xisətlərinə uyğun Avropaya səpelənərək, "siyasi mühacir" adı ilə zibilliklərde eşlənərək, anti-Azərbaycan dairelərin çirkli pulları ilə bəslenən antimilli ünsürlərin, xarici qrant uğrunda biri-birilərini amansızca-sına təhqir atəşinə tutan milli satqınların virtual savaşı hələ də səngimək bilmir. Milli maraq və mənəfələri anti-Azərbaycan dairelərdən aldıqları beş-üç qəpik tulapayına satan, sosial bazası olmayan, bütün hüquqi-etik, əxlaqmənəvi dəyərləri tapdaları keçən, xəyalpərestliyə, ifrat subyektivliyə yuvarlanan pozucu, ideya-siyasi cəhdən özünüdürkin sıfır nöqtəsində olan, milli düşüncədən məhrum, orduyan teymurxanlar, məhəmməd mirzəlilər, tural sadıqli və bu kimi mənəvi terrorçu parazitlər siyasi mübarizə adı altında qeyri-sivil yollarla, yəni qısaçılıq siyaseti aparmaqla yanaşı, həm də bir-birləri ilə qrant davasına çıxaraq bütün əxlaq, şərəf, leyaqət, mənəviyyatlarını satanların klaviaturalar və monitorlar arxasında "şirə" dönmələri həyatda doşan qədər də olmadılarını sübut edir. Çünkü Azərbaycan xalqına qarşı mənəvi terror töredənlərin xisətləri artıq indeksləşib və bu gün belələrinin "İŞİD", "Əl-Qaide", "Taliban" və s. terrorçularından heç ne ilə fərqlənmədikləri göz önündədir. Və istə orduxanılar, vidadılər, mirzəlilər, sadıqlılar və sairlər "quyruqları qapı arasında" qalandı, aradan çıxməq üçün bu vəsiyətə el atarlar! Belə xainlər barədə ciddi ölçülər götürülməlidir! Elə götürək erməni maşası olan Xədicedə İsmayıllı. Doğrusu, oturub ha fikirləşdim ki, erməni xidmətçi satqın Xədicedə İsmayıllı necə adlandırırm? Nəhayət, birdən nənəmin maşası yadına düşdü. Ancaq bu maşa təmiz, saf, zəhmətli əkilib-becərilən taxıldan üyündülmüş undan bişirilmiş çörəyin təndirdə çıxarılmasında istifade olundur. Ancaq Xədicedə İsmayıllı necə ermənilərin maşası ilə istedikləri formada her yerinə batırılan maşadır, cirkaba bulaşmış, iyriş erməni maşasının Xədicesidir...

Ancaq daim Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı xüsusi aqressiyası ilə seçilən, bu gün de həmin aqressiyasını davam etdirən, erməni maşası Xədicedə biləmdir ki, xalqın qınağından qaçmaq olmaz. İndi bu qınaqdən qorxaq halda qalıbsan. Bəs nə bilirdin? Bu gün görün nə günə qalmışınız ki, sənin kimi satqın ermənilərlə işbirliyi quranları belə, o qurumlar qəbul etmir. Necə ki, Gültəkin Hacıbəyli AŞPA-nın kəndarına yaxın gəde bilmir. Bu gün də vaxtı ilə sənə telimətlər verən bir sıra xarici ermənipərəst qurumlar, artıq səni də yaxın qoymurlar. Bütün həyətin boyu onun-bunun əlində oynadılmışan. Niyə? Cavab bəlliidir. Təki xarici təşkilatlar erməni maşası ilə sənin hanan geldi... neyləsələr də, Xədicedə deyilen əxlaqsızca heç kar da etmir. Çünkü əvəzində təki qrantını alsın. Neyləsin, bu da belədir də... Bir növ adətkardır. Min sıfət görən X.İsmayıllı üçün hər şey qrantla ölçülür: abır, əxlaq, mənəviyyat... Çünkü onun özü də getdiyi yolu kimi əyri olub. Necə deyərlər, qozbeli qəbir düzəldər. Ancaq Xədicedə İsmayıllı heç qəbir də düzəltməz. Bunu onun özü də yaxşı bilir. Xədicedə yaxşı bilir ki, onun donqarı heç vaxt düzəlməyəcək. Çünkü həmin donqarın içinde yalnız və yalnız xənatlılar var. Özü də kifayət qədər!

Təəccübü deyil...

Cünti dağıdıcı müxalifətin anladığı budur. Baxın, dağıdıcı müxalifət deyir ki, Azərbaycanda infrastruktur bərabər vəziyyətdədir. Konstruktiv müxalifət isə, dağıdıcı müxalifəti başa salır ki, etrafa baxınır. Yeniləşen Azərbaycanda aparılan tikinti-quruculuq işlərinə binalar, yollar, parklar və sənə radikalalla rəsbut kimi göstərir. Lakin dağıdıcı müxalifət bunu görmək istəmir. İsa Qəmər, Arif Hacılı və Əli Kərimli iddia edirlər ki, onlar Azərbaycan müxalifətinin və tarixinin ən böyük "lider"ləridir. Konstruktiv müxalifət isə, deyir ki, İ.Qəmər, A.Hacılı və Ə.Kərimli isə vətən xaini və erməni elaltılarından.

Radikallar deyir ki, Azərbaycanda azad mətbuat yoxdur. Lakin bu, bir faktdır ki, dövlətimiz daima həm iqtidar, həm də müxalifət qəzetlərinə diqqət və qayğı göstərmişdir. Bu da, təsdiyi deyil ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə həm də müxalifət qəzetlərinə birdəfəlik maddi yardımalar olundu. Konstruktiv müxalifət dövlətimizin hazırlıq siyasetini, ölkə Prezidentinin siyasi kursunu, həyata keçirdiyi uğurlu layihələri dəstəkləyir və yeri gələndə, təkliflər verir. Radikallar isə, bu na da qeyri-obyektiv "libas" geydirirler.

Beləliklə, dağıdıcı müxalifət Azərbaycanda neyi görmək istəmir, onu ifade etməye çalışır. Ele buna görə də, hər şəxə qara yaxır, məkrli niyyətlərindən el çəkmirlər. Azərbaycan xalqı isə dağıdıcı müxalifəti çıxdan arxivə atıb.

**Siyavuş Novruzov:
"Hökumətin bütün
sahələrdəki
problemləri diqqətdə
saxlaması müxalifəti
əndişələndirir"**

Cıxılmaz vəziyyətə düşəndə, müxalifət mitinqlərə el atır və hökumətin atlığı addımları öz adına çıxarmağa çalışır.

Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai Birliklər və Dini Qurumlar Komitesinin sədri Siyavuş Novruzov qeyd edib ki, müxalifət nümayəndələri mitinqlərde xalqa yanlış məlumatlar verir: "Prezident İlham Əliyev ötən ilin aprelində - prezident seckiləri dövründə görülecek işlərin programını açıqlayıb. Seçki platformasında ölkədə həyata keçiriləcək islahatlar eksini tapmışdı. Prezi-

SSRİ-də XX əsrin 50-ci illərində erkən nikah problemi

İ. Stalinin dövründə SSRİ-də çox ciddi bir rejim forması olmuşdur. Onun ölümündən sonra (1953) hakimiyyətə gələn N.Xruşçov bu ciddiyəti tədricən ortadan qaldırdı. Tədricən SSRİ-də Qərbin təsirləri özünü bürüze verməyə başladı. 1950-ci ildə abortları qadağan edən qanun ləğv edildi, övlad dünyaya getirmək hüququ və doğuşa nəzarət funksiyası analara və tibb müəssisələrinə verildi. Lakin kontraseptiv vasitələrin olmaması və hamile qadınlar üçün tibbi xidmətin aşağı səviyyədə olması, abortların qarşısını alındı. Cəmiyyətdə boşanmalara görə ictimai qınaq ortadan qaldırıldı, geyim formaları sərbəstləşdi, nikahdan kənar uşaqların sayı artdı. Stalin kommunalkalarının Xruşçov fərdi evləri ilə əvəz olunması şəxsi ailə həyatının formallaşmasına təkan verdi. Artıq ailə qapalı və müstəqil bir məkana sahib olmaqla, öz müstəqiliyini qazandı.

Rauf Məmmədov yazır: "1953-cü ildə İ. Stalinin vəfati və onun rejiminin süqutu nəticəsində, SSRİ-də patriarchal sistem öz klassik哩derini itirdi (İ. Stalin öz geyim və davranışları ilə bu imicini yaratmağa çalışırdı). 50-60-ci illərdə N.Xruşçovun hakimiyyəti dövründə cəmiyyətdə demokratikləşmə prosesi başladı. Lakin Stalinin vəfatından sonra 1990-ci ilədək Azərbaycanda boşanmaların sayı aşağı tempole artmağa başladı.

60-70-ci illərdə Azərbaycanda müasir ailə modeli formallaşmışdır. Bu prosesin sürətlənməsində inzibati-amiranə idarəcilik sistemi ilə yanaşı, təhsilin inkişafının və qarişiq nikahların çox olmasının öz rolü olmuşdur.

60-70-ci illərdə dövlət tənha analara, boşanmış qadınlara yardım edir, hamile qadınlara, analara müəyyən güzəştlər verir və "analıq ideologiyası" siyaseti həyata keçirirdi. Ailədə və iş həyatında balanslı qoruyub-saxlayan qadınlar "işləyen ana" statusu ilə ölkənin gender rejimini müəyyənələşdirirdi. Ölkədə sosial-iqtisadi vəziyyət və ictimai şüür eله formalşmışdı ki, ailədə qadınların işləmələri zəruri idi. Körpələr evi və uşaq bağçaları bu işdə qadınlara yardım edirdi. Lakin onların maddi-tekniki səviyyəsi və tibbi xidmət səviyyəsi ailələrin tələblərinə cavab vermirdi. Buna görə də, qadınların çoxu uşaqlarını daha çox nənələrə həvalə etməyə üstünlük verirdi. Əksər hallarda, ailədə qadınların pensiyada olan anaları uşaqlara baxırdı. Bu dövrde qadınlar qayınana ilə birgə yaşamağa normal hal kimi baxırdılar. Bu cür matrifokal və ya patrifokal ailələrde yaşamaq daha əlverişli idi. Çünkü qadınlar həm ailə-ev işlərində və uşaq baxmaq məsələsində təcrübəli qadınlara ehtiyac duyduqları kimi, eyni zamanda, ağır gender əmək bölgüsündə əlavə qadın əməyinə tələbat hiss edirdilər. Bu, onların həm sosial, həm də ailə yükünü bir qədər yüksəlkəndirirdi.

İş həyatının önə çəkilməsi, "qadının maskulinleşməsi" və "qadının evə dönəməsi" ideyasının ortaya çıxmamasına şərait yaratdı. Mövcud durumun dəyişməsi üçün, məşət texnikasının təkmilləşdirilməsi, xidmət sahələrinin artırılması, sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi məsələsi gündəmə gəldi. Çünkü qadınlar ev işlərinə kişilərən 2-3 dəfə daha çox vaxt sərf et-

dikləri halda, iş həyatında paralel şəkildə güc sərf edə bilmirdilər. Bu da, onların peşəkarlıq imkanlarını məhdudlaşdırırdı.

R.Məmmədovun fikrincə, Azərbaycanda müasir nuklear-monopoliq ailə qurumu XX əsrde, cəmiyyətin modernleşme mərhələsinə daxil olduğu və tədricən bu proses daxilində inkişaf etdiyi ərefədə formalşmışdı. Bu proseslər, əsasən, Azərbaycan SSR dövründə baş verdi. Çünkü ailə qurumu, SSRİ dövlətinin nəzarəti altında olmuş və ailə siyaseti, dövlət siyasetinin ən vacib məsəlesi hesab edilmişdir. II Dünya müharibəsindən 90-ci illərədək SSRİ və Azərbaycan SSR ərazisində həyata keçirilən ailə siyaseti, müasir Azərbaycan ailə modelinin təməlini teşkil etmişdir. Dövlətin həyata keçirdiyi yumşaq patriarchal ailə siyaseti,

qurumunu yenidən gündəmə getirdi. Nənələr, legitim gender müqaviləsi əsasında, uşaqlara ənənəvi mədəniyyətin elementlərini ötürməklə, nəsillərarası əlaqə yaratırlar. Ənənəvi olaraq, ana və nənələr, ailənin bütün məsələlərində (ev işləri, uşaq tərbiyəsi) məsuliyət daşımaqla yanaşı, işləməklə ailənin maddi təminatında da mühüm rol oynadılar.

Beləliklə, SSRİ-də tətbiq olunan ailə siyaseti, qadının ailədə rolunu daha da artırdı. Ailə qurumun varlığı ana ilə dövlətin idarəsi altına keçdi. Kişiilər isə, bu qurumdan tədricən uzaqlaşdırıldılar. Bu durum, modernleşməni yaşayın bütün cəmiyyətlər üçün xarakterikdir. Daha çox modernleşən və sosial siyaset həyata keçirən cəmiyyətlərdə durum daha kritikdir. Bu durum, ailədə uşaqların sayının azalmasını və ailə qurumunun uşaq mərkəzi olmasını təmin etdi. Qadınların sosial-iqtisadi həyatda fəallaşmaları, kişişərəfə feminizmə proseslərinin artmasına səbəb olundu. Kişiilər erken ölüm, xəstəliklərin artması, şəraitə uyğunlaşmamaq, depressiya, sərxoşluq və narkomanlıqla aludəcilik, qadınların qayğısına ehtiyac və digər halalar bunu göstərdi.

R.Məmmədov daha sonra yazır: "60-90-ci illərdə boşanmaların sayının aşağı tempə artan xətt üzrə davam etməsi, həmin dövrlərdə istehsal risklərinin artması, bazarın mehdudlaşması, rublun öz səmərəliliyini itirməsi ilə bağlı ola bilər.

analıq dəyərinin həm ailə, həm də cəmiyyət müstəvisində paralel şəkildə qorunmasına və inkişaf etdirilməsinə yönəlməşdi. Bu, özünü uşaqların sağlamlığını qorunması, təhsil almaları, təriyə olunması, sosiallaşması məsələlərində, həmçinin, ailənin bir çox problemlərinin həll olunmasına anaların və dövlətin paralel məsuliyyətində bürüze verirdi.

Dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyaset sayesində, ana və uşaqlar dövlətin əksər xidmətlərindən pulsuz yararlana bilirdilər (ödənişli dekret məzuniyyətləri, uşaq pulları, məktəbəqədər və məktəbdən kənar uşaq bağçaları və s.). Lakin xidmət səviyyəsi tələblərə cavab vermediyi üçün, analar əlavə yardımə ehtiyac duyurdular. Bu, nənələr

lərdi. SSRİ rəhbəri Y.Andropovun komandası mövcud böhrandan çıxış yolunu kapitalizm və sosializmin konvergensiyası nəzəriyyələrində axtarırırdı. Lakin bu addım 80-ci illərdə M.Qorbaçov tərəfindən başqa bir formada "perestroyka" adı altında ortaya çıxdı. Bu addım, sovet iqtisadiyyatını tamamilə yox edib, onu global kapitalizmə təslim etdi.

80-ci illərdə Qorbaçovun hakimiyyətə gəlməsi və "glasnost", "perestroyka" adı altında həyata keçirilən siyaset, SSRİ-de yeni bir mərhələnin başlanğıcını ortaya qoydu. Bu proses, paralel şəkildə ənənələrin dirçəlməsinə və postliberal dəyərlərin ortaya çıxmamasına səbəb oldu. Bir tərəfdən, keçmiş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

aləmə ineqrasıya olunmasına şərait yaratdı. Məhz bu dövrden başlayaraq, Azərbaycan BMT-nin gender bərabərliyi proqramlarına qoşuldu və bununla bağlı, müəyyən öhdəliklər götürdü. Gender bərabərliyi, bir tərəfdən maarifçilik yoluyla, digər tərəfdən yeni qanunların qəbul olunması ilə ölkə əraziində sosial-hüquqi status əldə etdi.

SSRİ-nin süqutundan sonra qapalı cəmiyyət dünyaya açıldı, bazar iqtisadiyyatı və demokratiya fenomenləri ölkəyə daxil oldu. Qərbədən və müsəlman ölkələrindən gelen təsirlər nəticəsində, sovet dövründə formalşan cəmiyyət sürətə öz monoton formasını dəyişərək, qloballaşmağa doğru istiqamətləndi. Kommunizm ideolojisinin monoton pərdəsi altında gizlənən şüuraltı arxetiplər fəallaşaraq, cəmiyyəti yarımadəni mərhələye istiqamətləndirdi. Liberal proseslər dərinleşdikcə, fərqlikliliklər də artırdı. Gender bərabərliyinin inkişaf etməsi, qadınların sovet dövründə formalşan ənənəvi gender rollarının qismən dəyişməsinə səbəb olundu. Cəmiyyətdə baş verən sosial-iqtisadi, sosial-mədəni və siyasi dəyişikliklər ailənin de xarakterinə müəyyən qədər təsir göstərdi." Ənənəvi və yeni sistemlərin sintezində müxtəlif submədəni və ailə tipləri meydana çıxdı. Bunlar özünü müqavilə nikahi, poliqamiya və erkən evlilik kimi qeyri-ənənəvi ailə modellərində bürüze verdi.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə yzrə fəlsəfə doktoru

"Nar" bir sıra hərbi hissədə mobil danışışq nöqtəsi yaratdı

26 iyun - Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə "Nar" növbəti uğurlu layihəsini icra edib. Belə ki, mobil operator Müdafiə Nazirliyinin dəstəyi ilə cəbhəyanı zonada yerləşən bir sıra hərbi hissələrdə "Nar" danışışq nöqtəsi yatağıdır. Məqsəd əsgərlərimizin öz yaxınları, doğmaları ilə daha yaxın olmaları və mütamadi təmas qurmalarına dəstək olmaqdır. Hərbi hissələrdə yaradılan "Nar" danışışq nöqtəsində əsgərlər istədikləri qədər öz yaxınları ilə danışa biləcəklər.

Qeyd edək ki, bayram günü mobil operator vətən keşiyində duran əsgərlərimizi sevindirmək, onlara olan hörmətini bildirmək məqsədi, cəbhə bölgəsində yerləşən "N" sayılı hərbi hissəye sefər edib və Azərbaycan ordusunun əsgərləri ilə görüşüb. Bundan başqa, hərbi hissələrə əsgərlərin asude vaxtinin səmərəli təşkili üçün müxtəlif hədiyyələr de təqdim edilib.

Əsgərlərlə görüşü zamanı "Nar"-ın içtimaiyyətə əlaqələr Departamentinin rəhbəri Əziz Axundov bildirib ki, artıq ikinci ildir ki, mobil operator Müdafiə Nazirliyi ilə birgə uğurlu layihəsini icra edir: "Silahlı Qüvvələr Gündənə əsgərlərlə birgə olmaq bizim üçün qururvericidir. Ötən il sərhədyanı bölgədə xidmət edən 100-ə qədər əsgərin bayramı öz valideyni ilə birgə qeyd etməsində yaxından iştirak etdi. Bu il isə 100-lərlə herçinin doğmaları ilə sərhədsiz ünsiyyət qurmaqları üçün "Nar" danışışq nöqtələri yaratdıq. Vətənə bağlılıq kimi ümde vəzifələrə hər zaman həssas yanaşan "Nar", əsgərlərimizə her hansı mənəvi dəstək göstərməyi özüne borc bilir. Bu şərəflə yolda xidmət edən əsgərlərimizə yaxınları ilə öz sevinclərini və xoş xəberlərini bölməsini arzulayıraq".

Qeyd edək ki, "Nar" ötən ilin martında Müdafiə Nazirliyi ilə birlük də ölkəmizin müxtəlif bölgələrindən 100-dən çox valideynin cəbhə bölgəsində yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə əsgərlərə görüşünü təşkil edilmişdi. Müdafiə Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilən bu bayram görüşü nəticəsində valideynlər cəbhədə xidmət göstərən övladları ilə bərabər Novruz bayramını qeyd etmişdi.

Vətənə bağlılığın təşviqi Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilmiş brendimizin əsas amallarındandır.

ELAN

ADPU-nun ibtidai sinif müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Nübai Ləman Kərim qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son sahifə

28 iyun

Bakı Slavyan Universitetində məzun günü qeyd olunub

Bakı Slavyan Universitetində məzun günü həsr olunmuş təntənəli tədbir keçirilib. Əvvəlcə BSU-nun foyesində Ulu Önder Heydər Əliyevin büstü önünə əkili qoyulub. Tədbir Azərbaycan Respublikası Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlanıb. Sonra məzunlar olan zala Azərbaycan Respublikasının bayrağı gətirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva əlamətdar gün münasibəti ilə məzunları və valideynləri universitetin professor-müəllim heyəti adından təbrik edib, onlara yeni nailiyətlər arzulayıb. Rektor Prezident İlham Əliyevin gənclər barədə verdiyi sərəncamlardan söz açıb. Üzünü təhsillərini başa vuran gənclərə tutan rektor onları geləcək fealiyyətlərində BSU-nun adını uca tutmağa və müstəqil ölkəmizin tərəqqisine öz layiqli təhfələrini verməye çağırıb.

Məzunları təbrik edən Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının sədri Fətəh Heydərov ölkəmizdə bilikli və bacarıqlı gənclərə daim ehtiyac olduğunu diqqətə çatdırıb. O, BSU-da müasir tələblərə cavab verən ix-tisaslı kadrlar hazırlanmasını və universitetdə həyata keçirilən yenilikləri yüksək qiymətləndirir.

Sonra məzunlar BSU-nun simvolik bayrağını III kurs tələbələrinə təhvil verərək, BSU məzununun Şərif Andını və universitetin himnnini səsləndiriblər.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları Birliyinin sədri Füzuli Rzaquliyev də məzunları təbrik edərək, onları, dönyanın harasında olmalarından asılı olmayaraq, Azərbaycanı layiqincə

təmsil etməyə səsleyib. Sonra Füzuli Rzaquliyev və "Veteran.az" saytının redaktoru Elnur Səlimov BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyevaya "Ordunun 100 illiyi" medalını təqdim ediblər.

Mərasimin davamında fərqlənən məzunlara "Fəxri məzun" diplomları təqdim olunub.

Məzun adı alan magistrlardən Umuxanım Müseyibova universitetdə yaradılmış şəraitə görə, rektor Nurlana Əliyevaya məzunların adından minnədarlığı bildirib. O, universitetdə çalışan professor-müəllim heyətinin tələbələrə göstərdikləri qayğını yüksək qiymətləndirirək, bu illərin heç bir zaman unudulma-

yacağını qeyd edib. BSU məzunu olan türkiyeli tələbə Pınar Dural çıxışında xarici tələbələrə göstərilən xoş münasibətən, universitetdəki tolerant və multi-kultural mühitdən danışıb. Sonra əcnəbi tələbələr müxtəlif dillərdə məzunları təbrik edərək, Azərbaycan dilində mahnilər səsləndiriblər.

Rusyanın Azərbaycandakı fövqəladə və səlahiyyətli sefirinin humanitar məsələlər üzrə müşaviri İqor Yeronin, təhsil eksperti professor Şahlar Əsgərov, Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları Birliyinin sədr müavini Abbas Hüseynov çıxışlarında gənclərin üzərində böyük eməyi olan valideynləri və müəllimləri təbrik edərək, məzunlara uğurlar dileyiblər.

Tədbir geniş konsern programı ilə davam etdirilib.

Əsger gedəcək məzunlar əsgər marşı, şeir və patriotik mahnilardan ibarət maraqlı kompozisiya təqdim ediblər. Sonda məzunların ifasında "Əlvida, BSU" mahnısı ilə konsert programı başa çatıb.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Xəbərdarlıq: Avropa ölkələrində anomal istilər minlərlə can alacaq!

Mərkəzi və Qərbi Avropa ölkələrində anomal istilər qeydə alınıb. Fransa, İspaniya və Portuqaliyada havanın temperaturu rekord həddə çatıb. Avropanın digər ölkələrində də bu həftənin sonuna qədər havanın orta hərəkətinin 10-15 dərəcə səlsi artacağı gözlənilir. Euronews saytında yer alan məlumatə görə, anomal istilərin səbəbi Şimali Atlantikadakı tufan və Mərkəzi Avropa güclü antisiklonun olmasıdır. Onların birləşməsi Böyük səhrada qızmar havanın sorulmasına səbəb olur, bu vəziyyətin nə qədər davam edəcəyi isə məlum deyil. Sinoptikler bu istiləri 2003-cü ildə Avropadakı ən qızmar yay ayları ilə müqayisə edirlər. Həmin il anomal istilər on minlərlə insanın ölümünə səbəb olmuşdu. Potsdam Universitetinin professoru Ştefan Ramstorfun sözlərinə görə, anomal isti havalar "səssiz qatıl"ə bənzəyir. Belə ki, 2003-cü ildə bu cür havalar 70 min insanın ölümüne səbəb olub. Ötən il Almaniyada mindən çox sahədə qızmar havaların qurbanına çevrilib. Alımlar xəbərdarlıq edirlər ki, bu il anomal istilər daha tez başladığını və avropalıların yüksək temperatura alışmadığı üçün ölenlərin sayı daha çox ola bilər. Son günlər İspaniya və Fransada 39 və 40 dərəcə istilərdə əksəriyyəti yaşı insanlar olmaqla bir çox sakın vəfat edib. Avstriya, Almaniya və İsveçrədə də yaxın günlərdə havanın hərəkətinin bu səviyyəyə yüksələcəyi gözlənilir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələr "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**